

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ
КОМАНДНО-ШТАБНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ СТАЖУВАННЯ (ПРАКТИКИ),
РОЗРОБЛЕННЯ ФОРМАЛІЗОВАНИХ ДОКУМЕНТІВ ДЛЯ
НАПИСАННЯ ПЛАНІВ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ (ТРЕНУВАНЬ)**

Методичні рекомендації щодо організації і проведення стажування (практики), розроблення формалізованих документів для написання планів навчальних занять (тренувань): методичні рекомендації. / В. В. Овчаренко, В. В. Антонець, А. П. Горбунов, В.Ю. Панченко – Х. : НА НГУ, 2018. – 110 с.

Авторський
колектив:

В. В. Овчаренко, начальник командно-штабного факультету, кандидат військових наук, доцент (1,2,3,9, загальна редакція)

В. В. Антонець, заступник начальника командно-штабного факультету – начальник навчальної частини, кандидат військових наук, доцент (6,10, додатки)

А. П. Горбунов, начальник навчального відділу НА НГУ, кандидат технічних наук, доцент (4,8)

В. Ю. Панченко, начальник кафедри Тактико-спеціальної підготовки, кандидат військових наук (5,7)

Рецензенти:

Г. А. Дробаха, провідний науковий співробітник НДЦ НА НГУ, доктор військових наук професор (НА НГУ);

М. О. Єрмошин, професор кафедри оперативного мистецтва, доктор військових наук професор (Харківський університет Повітряних Сил Збройних Сил України ім.І. Кожедуба);

Методичні рекомендації щодо підготовки та організації проведення навчальних занять під час військового стажування (практики) призначений для курсантів другого, третього та четвертого років навчання. Методичні рекомендації направлені на надання методичної допомоги курсанту під час підготовки до військової практики на посадах командира відділення, головного сержанта взводу та військового стажування на посаді командира взводу. Матеріал методичних рекомендацій відповідає програмі бойової та спеціальної підготовки підрозділів Національної гвардії України, програмам військового стажування та практик.

Рекомендовано до друку Методичною радою Національної академії Національної гвардії України (протокол № _12_ від 14 листопада 2018 р.).

ЗМІСТ

1.	Службові документи та спорядження, які курсанти повинні мати при убуванні на військове стажування (практику).....	2
2.	Структура та зміст зошиту курсанта на військове стажування (практику).....	3
3.	Загальні правила складання плану навчального заняття (тренування, ранкової фізичної зарядки)	3
4.	Перелік основних витримок нормативної бази, які конспектуються курсантом у зошит	4-22
5	Порядок прийняття посади командира взводу	23-25
6	Вказівки щодо ведення журналу обліку бойової та спеціальної підготовки взводу.....	26-39
7	Методика проведення основних форм роботи з особовим складом.	40-41
8	Порядок підготовки керівника до проведення навчальних занять .	42-44
9.	Тематика тренувань та занять з бойової підготовки за якими складаються плани навчальних занять (тренувань) перед убуванням на військове стажування (практику)	45
10.	Зразки планів тренувань та навчальних занять	46-95
11.	Додаток 1.	96
12.	Додаток 2.	97-98
13.	Додаток 3.	99-108
14.	Додаток 4.	109-110

I. СЛУЖБОВІ ДОКУМЕНТИ ТА СПОРЯДЖЕННЯ, ЯКІ КУРСАНТИ ПОВИННІ МАТИ ПРИ УБУВАННІ НА ВІЙСЬКОВЕ СТАЖУВАННЯ (ПРАКТИКУ)

Перед убуванням на військове стажування (практику) в навчальному підрозділі проводиться стройовий огляд, щодо перевірки готовності курсантів до відрядження, на якому перевіряється знання обов'язків за посадою стажування (практики), наявність, стан службових документів та спорядження, які курсанти повинні мати при убуванні на військове стажування (практику).

Курсанти, які направляються для проходження стажування (практики) до військових частин (установ, організацій), повинні мати:

1. форма одягу за сезоном;
2. сумка польова (набір простих олівців – 3 шт.; набір кольорових олівців – 6 шт.; ручка чорного кольору – 2 шт.; ручка синього кольору – 1 шт.; Гумка – 1 шт.; офіцерська лінійка – 1 шт.; компас – 1 шт.; курвіметр – 1 шт.; канцелярський ніж – 1 шт.; прапорці - 2 шт.(жовтий, червоний));
3. військовий квиток (службове посвідчення);
4. посвідчення про відрядження;
5. продовольчий атестат;
6. довідка про надання допуску до державної таємниці (за необхідності);
7. програма військового стажування (практики);
8. щоденник військового стажування (практики) із заповненими першими сторінками (титульним аркушем);
9. індивідуальний план проходження стажування (практики);
10. індивідуальне завдання на військове стажування (практику);
11. бланк вкладишу до службового посвідчення;
12. журнал обліку бойової та спеціальної підготовки (за необхідності);
13. зошит з планами навчальних занять (тренувань);
14. оптичний носій з актуальною базою нормативно-правових актів⁴
15. туалетні приладдя (мило туалетне – 2 шт.; мильниця – 1 шт.; станок для гоління – 2 шт.; засіб для гоління – 1 шт.; засіб після гоління – 1 шт.; зубна щітка – 1 шт. в футлярі; зубна паста – 1 шт.; шампунь – 1 шт.; гель для душу – 1 шт.; туалетний папір – 2 шт.);
16. спортивний костюм;
17. кросівки;
18. тапочки.

II. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ЗОШИТУ КУРСАНТА НА ВІЙСЬКОВЕ СТАЖУВАННЯ (ПРАКТИКУ)

В часи визначені планом підготовки до військового стажування (практики) курсант оформлює та веде зошит планів навчальних занять та тренувань.

Зошит повинен відповідати вимогам:

- Зошит загального призначення в клітинку;
- Формат зошита - А-4;
- Кількість сторінок - не менше 80 аркушів;
- Обкладинка – жорстка;
- Колір обкладинки – темно-синій (однотонний, без візерунків);
- На відстані 50 мм від верхнього зрізу зошиту прозорою клейкою плівкою закріплюється бирка (додаток 1).

Правила ведення зошиту:

- Зошит ведеться особисто курсантом, охайним почерком без виправлень;
- Загальний текст зошиту планів навчальних занять (тренувань) ведеться чорним кольором;
- Кольорові надписи робляться ручкою синього, червоного та зеленого кольору у відповідності до вимог викладених далі у тексті методичних рекомендацій.

Зошит планів навчальних занять (тренувань) включає розділи:

- Витяги з нормативно правової бази;
- Обов'язки у відповідності до посади стажування (практики);
- Плани тренувань та занять.

II. ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА СКЛАДАННЯ ПЛАНУ НАВЧАЛЬНОГО ЗАНЯТТЯ (ТРЕНУВАННЯ, РАНКОВОЇ ФІЗИЧНОЇ ЗАРЯДКИ)

План структурно має 12 розділів:

- Блок затвердження;
- Назва плану;
- **Тема заняття;**
- **Навчальні цілі;**
- **Навчальні питання;**
- Час;
- Місце;
- Метод;
- Керівництва та посібники;
- Матеріальне забезпечення;
- Хід заняття, оформлюється у вигляді таблиці з розділами: №з/п, назва навчальних питань, час (хв.), організаційно-методичні вказівки.;
- Блок підпису.

Зразок структури та оформлення плану навчального заняття з бойової

підготовки з особовим складом взводу (відділення) (Додаток 2.)

ІІІ. ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ВИТРИМОК НОРМАТИВНОЇ БАЗИ, ЯКІ КОНСПЕКТУЮТЬСЯ КУРСАНТОМ У ЗОШИТ

Статут внутрішньої служби Збройних Сил України

Обов'язки, права та відповідальність військовослужбовців

ст.11. Необхідність виконання завдань оборони України, захисту її суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності, а також завдань, визначених міжнародними зобов'язаннями України, покладає на військовослужбовців такі обов'язки:

свято і непорушне додержуватися Конституції України та законів України, Військової присяги, віддано служити Українському народові, сумлінно і чесно виконувати військовий обов'язок;

бути хоробрим, ініціативним і дисциплінованим;

беззастережно виконувати накази командирів (начальників) і захищати їх у бою, як святиню оберігати Бойовий Прапор своєї частини;

постійно підвищувати рівень військових професійних знань, вдосконалювати свою виучку і майстерність, знати та виконувати свої обов'язки та додержуватися вимог статутів Збройних Сил України;

знати й утримувати в готовності до застосування закріплене озброєння, бойову та іншу техніку, берегти державне майно;

дорожити бойовою славою Збройних Сил України та своєї військової частини, честю і гідністю військовослужбовця Збройних Сил України;

поважати бойові та військові традиції, допомагати військовослужбовцям, що перебувають у небезпеці, стримувати їх від вчинення протиправних дій, поважати честь і гідність кожної людини;

бути пильним, суворо зберігати державну таємницю;

вести бойові дії ініціативно, наполегливо, до повного виконання поставленого завдання;

виявляти повагу до командирів (начальників) і старших за військовим званням, сприяти їм у підтриманні порядку і дисципліни;

додержуватися правил військового вітання, ввічливості й поведінки військовослужбовців, завжди бути одягненим за формою, чисто й охайно.

ст.12. Про все, що сталося з військовослужбовцем і стосується виконання ним службових обов'язків, та про зроблені йому зауваження військовослужбовець зобов'язаний доповідати своєму безпосередньому начальникові.

ст.13. Військовослужбовець зобов'язаний додержуватися вимог безпеки, вживати заходів до запобігання захворюванню, травматизму, повсякденно підвищувати фізичну загартованість і тренуваність, утримуватися від шкідливих для здоров'я звичок.

ст.16. Кожний військовослужбовець зобов'язаний виконувати службові обов'язки, що визначають обсяг виконання завдань, доручених йому за посадою. Ці обов'язки визначаються статутами Збройних Сил України, а також

відповідними посібниками, порадиниками, положеннями, інструкціями.

ст.21. Застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів та зброї допускається, якщо інші заходи виявилися неефективними або якщо через обставини застосування інших заходів є неможливим.

Застосуванню зброї, за винятком випадків раптового нападу, нападу із застосуванням бойової техніки, транспортних засобів, літальних апаратів, морських і річкових суден, втечі з-під варти зі зброєю або за допомогою транспортних засобів під час руху, повинно передувати попередження про намір застосовувати зброю і постріл угору.

У разі застосування і використання зброї військовослужбовець зобов'язаний вжити всіх заходів для того, щоб не було завдано шкоди стороннім особам.

ст.22. Військовослужбовці мають право застосовувати спеціальні засоби, засоби фізичного впливу та зброю особисто або у складі підрозділу;

для захисту свого здоров'я і життя, а також здоров'я і життя інших військовослужбовців і цивільних осіб від нападу, якщо іншими способами й засобами захистити їх у даній ситуації неможливо;

для затримання особи, яку застали при вчиненні тяжкого злочину та яка намагається втекти або яка чинить збройний опір, намагається втекти з-під варти, а також для затримання озброєної особи, яка загрожує застосуванням зброї та інших засобів, що становить загрозу для життя і здоров'я військовослужбовця чи інших осіб;

для відбиття нападу на об'єкти, що охороняються військовослужбовцями, а також для звільнення цих об'єктів у разі захоплення;

у разі спроби насильного заволодіння зброєю, бойовою та іншою технікою, якщо іншими способами і засобами неможливо припинити цю спробу.

Відповідальність військовослужбовців

ст.26. Військовослужбовці залежно від характеру вчиненого правопорушення чи провини несуть дисциплінарну, адміністративну, матеріальну, цивільно-правову та кримінальну відповідальність згідно із законом.

ст. 27. Військовослужбовці, на яких накладається дисциплінарне стягнення за вчинене правопорушення, не звільняються від матеріальної та цивільно-правової відповідальності за ці правопорушення. За вчинення злочину військовослужбовці притягаються до кримінальної відповідальності на загальних підставах.

Начальники та підлеглі, старші та молодші за військовим званням

ст.28. Єдиноначальність є одним із принципів будівництва і керівництва Збройними Силами України і полягає в:

наділенні командира (начальника) всією повнотою розпорядчої влади стосовно підлеглих і покладенні на нього персональної відповідальності перед державою за всі сторони життя та діяльності військової частини, підрозділу і кожного військовослужбовця;

наданні командирові (начальникові) права одноособово приймати рішення,

віддавати накази;

забезпеченні виконання зазначених рішень (наказів), виходячи із всебічної оцінки обстановки та керуючись вимогами законів і статутів Збройних Сил.

Порядок віддання й виконання наказів

ст.35. Накази віддаються, як правило, в порядку підпорядкованості. За крайньої потреби командир (начальник), старший за службовим становищем, ніж безпосередній начальник, може віддати наказ підлеглому, минаючи його безпосереднього начальника, про що повідомляє безпосереднього начальника підлеглому чи наказує підлеглому особисто доповісти своєму безпосередньому начальникові.

Наказ можна віддавати одному чи групі військовослужбовців усно або письмово, у тому числі з використанням технічних засобів зв'язку.

Наказ повинен бути сформульований чітко і не може допускати подвійного тлумачення.

ст.36. Командир (начальник) відповідає за відданий наказ, його наслідки та відповідність законодавству, а також за невжиття заходів для його виконання, за зловживання, перевищення влади чи службових повноважень. За віддання і виконання явно злочинного наказу (розпорядження) винні особи притягаються до відповідальності згідно із законом.

Обов'язки командира взводу

ст.119. Командир взводу (групи, башти) в мирний і воєнний час відповідає за бойову готовність взводу (групи, башти) та успішне виконання ним бойових завдань, за бойову підготовку, виховання, військову дисципліну, морально-психологічний стан особового складу, за збереження і стан озброєння, боєприпасів, техніки та майна взводу (групи, башти), за підтримання внутрішнього порядку у взводі (групі, башті).

Командир взводу (групи, башти) підпорядковується командирові роти (бойової частини) і є прямим начальником усього особового складу взводу (групи, башти).

ст.120. Командир взводу (групи, башти) зобов'язаний: підтримувати особовий склад взводу (групи, башти), озброєння і техніку в постійній бойовій готовності;

проводити з особовим складом взводу (групи, башти) заняття з бойової підготовки і керувати навчанням рядового складу, що проводять командири відділень (старшини команд), вести облік бойової підготовки взводу (групи, башти);

знати тактику дій взводу в різних видах бою, управляти взводом (групою, баштою) під час виконання бойових завдань;

досконало знати й володіти всіма видами озброєння і техніки взводу (групи, башти), правильно зберігати, експлуатувати, обслуговувати та особисто перевіряти їх бойову готовність;

постійно вдосконалювати свої фахові й методичні навички, подавати підлеглим приклад зразкового виконання військового обов'язку;

з повагою ставитися до підлеглих, дбати про виховання рядових, сержантів (старшин) і згуртування військового колективу;

знати військове звання, прізвище, ім'я та по батькові кожного підлеглого, число, місяць і рік народження, віросповідання, ділові якості та морально-психологічний стан, захоплення, рід занять перед військовою службою, родинний стан, адресу батьків (рідних), успіхи й недоліки на службі, постійно вести індивідуальну роботу з виховання, складати іменний список особового складу взводу (групи, башти);

виховувати особовий склад взводу (групи, башти) в дусі поваги до військової служби, набутого фаху, бережливого ставлення до озброєння, бойової техніки й майна взводу (групи, башти);

неухильно стежити за додержанням військовослужбовцями військової дисципліни у взводі (групі, башті), їх зовнішнім виглядом, виконанням правил носіння військової форми одягу, правильним припасуванням спорядження, обмундирування, взуття та за додержанням правил особистої гігієни;

піклуватися про підлеглих, знати їх потреби, порушувати перед старшими начальниками питання про задоволення їх прохань, дбати про їх здоров'я, вживати заходів для його зміцнення; постійно вдосконалювати фізичну тренуваність особового складу;

своєчасно доповідати командирів роти (бойової частини) про потреби підлеглих, а також про застосовані заохочення і накладені стягнення на рядових, сержантів (старшин) взводу (групи, башти);

періодично бути присутнім на ранковому підйомі та вечірній перевірці у взводі (групі, башті), за розпорядженням командира роти проводити ранкову фізичну зарядку з ротою;

стежити за наявністю і правильною експлуатацією, обслуговуванням і збереженням озброєння, техніки, спорядження, речового та іншого майна у взводі (групі, башті) і не менше ніж раз на два тижні особисто проводити їх огляд і перевірку наявності;

готувати особовий склад взводу, озброєння й техніку до виходу на кожне навчання чи заняття, а також перевіряти їх наявність і стан після повернення із занять і навчань;

стежити за додержанням заходів безпеки на заняттях, стрільбах, навчаннях і під час роботи з технікою та озброєнням; перевіряти, щоб після занять, стрільб, навчань у підлеглих не залишалося боєприпасів, гранат, запалів, вибухових речовин.

Обов'язки головного сержанта взводу

Головний сержант взводу в мирний і воєнний час відповідає за правильне несення служби та готовність до виконання військовослужбовцями рядового, сержантського і старшинського складу взводу обов'язків військової служби, зберігання, належне використання озброєння і військової техніки взводу, навчання, виховання військовослужбовців рядового, сержантського і старшинського складу взводу, стан військової дисципліни та підтримання внутрішнього порядку у взводі.

Головний сержант взводу підпорядковується командирові взводу, а з питань підтримання внутрішнього порядку – головному сержантові роти і є прямим начальником військовослужбовців рядового і сержантського складу взводу.

Головний сержант взводу зобов'язаний:

знати тактику дій взводу в різних видах бою, досконало володіти всіма видами штатного озброєння та військової техніки взводу;

контролювати утримання в належному стані озброєння, техніки, спорядження та іншого майна взводу, суворо стежити за їх наявністю;

брати участь у підготовці взводу до занять та навчань, проводити з військовослужбовцями рядового і сержантського складу взводу заняття з бойової підготовки, вести облік занять з бойової підготовки військовослужбовців рядового і сержантського складу взводу;

з повагою ставитися до підлеглих, вживати заходів щодо згуртування військового колективу;

знати військове звання, прізвище, ім'я та по батькові, дату народження кожного військовослужбовця взводу, віросповідання, ділові та морально-психологічні якості, захоплення, рід занять перед військовою службою, родинний стан, успіхи та недоліки на службі;

піклуватися про підлеглих, знати їх потреби, порушувати перед командиром взводу та головним сержантом роти питання про задоволення зазначених потреб, постійно дбати про підвищення рівня їх фізичної підготовки, здоров'я, вживати заходів щодо його зміцнення;

стежити за додержанням військовослужбовцями, що навчаються, заходів безпеки під час занять, стрільб, навчань та робіт з технікою і озброєнням, вживати заходів щодо запобігання їх травматизму та загибелі у ході навчально-виховного процесу;

перевіряти після проведення занять, стрільб, навчань здавання підлеглими боєприпасів, гранат, запалів, вибухових речовин;

розвивати лідерські якості у підлеглих військовослужбовців сержантського складу, виховувати поважне ставлення до їх належності до професійного сержантського складу Збройних Сил України, формувати у них професійні навички керівництва особовим складом та управління відділенням;

проводити ранковий огляд особового складу взводу;

стежити за додержанням військової дисципліни і правильним несенням служби командирами відділень та особовим складом взводу;

негайно доповідати командирові взводу про надзвичайні події, факти порушення військової дисципліни, застосовані заохочення і накладені на військовослужбовців рядового і сержантського складу взводу стягнення;

організовувати утримання в чистоті і порядку приміщень взводу та ділянки території, закріпленої за взводом;

стежити за зовнішнім виглядом підлеглих, додержання ними правил носіння військової форми одягу, правильним припасуванням спорядження, обмундирування, взуття та за додержанням правил особистої гігієни;

постійно вдосконалювати свої фахові та методичні навички, подавати підлеглим приклад зразкового виконання військового обов'язку;

залишаючись за командира взводу або головного сержанта роти, виконувати їх обов'язки.

Обов'язки командира відділення

ст.125. Командир відділення у мирний і воєнний час відповідає за успішне виконання відділенням бойових завдань, навчання, виховання військової дисципліну, морально-психологічний стан, стройову підготовку й фізичну витривалість, охайний вигляд підлеглих, правильну експлуатацію, зберігання озброєння, техніки, спорядження та за утримання їх у належному стані.

Командир відділення підпорядковується командирові взводу та його заступникові і є безпосереднім начальником особового складу відділення.

ст.126. Командир відділення зобов'язаний:

підтримувати особовий склад, озброєння, техніку в постійній готовності до бойового застосування;

навчати й виховувати особовий склад відділення, проводити тренування, спрямовані на поліпшення стройової виправки та посилення фізичної витривалості;

знати тактику дій відділення в різних видах бою, вміло командувати під час виконання бойових завдань;

досконало знати й вміло володіти зброєю і технікою відділення, забезпечувати їх правильне зберігання й експлуатацію;

постійно вдосконалювати знання за фахом і методичні навички, своєю поведінкою та старанністю подавати підлеглим приклад зразкового виконання військового обов'язку;

дбати про підлеглих, ставитися до них з повагою, знати їх потреби, вимагати від них додержання військової дисципліни;

знати військове звання, прізвище, ім'я та по батькові кожного підлеглого, день народження, віросповідання, особисті якості й захоплення, рід занять перед військовою службою, родинний стан, успіхи й недоліки у службі;

виховувати особовий склад відділення в дусі поваги до служби і свого фаху, бережливого ставлення до озброєння, техніки та майна;

проводити ранковий огляд особового складу відділення;

стежити за виконанням розпорядку дня, чистотою і внутрішнім порядком у відділенні, охайністю, справністю обмундирування і взуття підлеглих, їх своєчасним ремонтом і просушуванням, правильним припасуванням спорядження, додержанням підлеглими правил особистої гігієни і носіння військової форми одягу, правил безпеки під час користування зброєю і технікою, її обслуговування і бойового застосування;

перевіряти, щоб після занять, стрільб, навчань у підлеглих не залишалося боєприпасів, гранат, запалів, вибухових речовин;

щоденно оглядати та постійно утримувати в порядку та справності озброєння, техніку і майно відділення, стежити за їх наявністю;

своєчасно доповідати заступникові командира взводу про захворювання, скарги й прохання підлеглих, заохочення та провини, а також про накладені стягнення та випадки втрати чи несправності озброєння, техніки та інших матеріальних засобів;

постійно знати, де перебувають і що роблять підлеглі.

Обов'язки чергового роти

ст.310. Черговий роти призначається із сержантів і, як виняток, із найпідготовленішого рядового складу. Він відповідає за додержання порядку в роті й неухильне виконання розпорядку дня, збереження зброї, ящиків із боєприпасами, майна роти, особистих речей військовослужбовців і за правильне несення служби днювальними.

Черговий роти підпорядковується черговому частини та його помічникові, а щодо внутрішньої служби в роті - командирові та старшині роти. Черговому роти підпорядковуються днювальні роти.

Черговий роти є начальником для усіх військовослужбовців роти рівного з ним чи нижчого військового звання.

ст.312. Черговий роти зобов'язаний:

у разі тривоги здійснити підйом особового складу, оповістити офіцерів, прапорщиків і військовослужбовців, які проходять службу за контрактом, до прибуття в роту офіцерів або старшини виконувати вказівки чергового частини;

стежити за чітким виконанням розпорядку дня в роті, у визначений час проводити загальний підйом особового складу;

знати місце перебування роти та порядок її виклику, наявність людей у роті, кількість осіб, що перебувають у наряді, хворих, заарештованих, звільнених із розташування військової частини чи відряджених у складі команд, а також наявність і точне місце знаходження зброї;

постійно знати місце перебування командира роти, негайно доповідати йому про всі надзвичайні події в роті, самовільно відсутніх військовослужбовців строкової служби і про вжиті заходи щодо їх розшуку;

відчиняти кімнату для зберігання зброї з дозволу чергового частини, командира роти чи старшини роти;

видавати зброю лише за наказом командира роти чи старшини роти, вносячи відповідний запис до книги видачі зброї та боєприпасів; приймаючи зброю, перевіряти її номери та комплектність; постійно мати при собі й нікому не передавати ключі від кімнати зберігання зброї;

у разі настання будь-яких надзвичайних подій у роті та порушень встановлених статутом правил відносин між рядовим чи сержантським складом негайно доповідати про це черговому частини або командирові роти, вживати заходів для наведення порядку;

стежити за наявністю, справним станом засобів пожежогасіння роти й охоронної сигналізації кімнати зберігання зброї, за виконанням вимог пожежної безпеки в роті (курити дозволяти лише у спеціально визначених місцях, сушити обмундирування - тільки в сушарнях, додержуватися правил опалення й користування ліхтарями);

за командою чергового частини зачиняти двері казарми на засуви, прибулих пропускати після попереднього встановлення їх особи;

у разі виникнення пожежі викликати пожежну команду, вжити заходів для її гасіння та негайно доповісти черговому частини й командирові роти, а також вивести людей і винести зброю та майно з приміщень, яким загрожує небезпека;

своєчасно змінювати днювальних; за наказом старшини роти відправляти

підрозділи та інші команди на роботи, а також направляти хворих та тих, хто потребує догляду лікаря, до медичного пункту;

у призначений час шикувати осіб, яких звільняють із розташування військової частини, перевіряти їх наявність і доповідати про це старшині роти, за його наказом представляти їх черговому частини;

виходячи з приміщення роти у справах служби, а також на час свого відпочинку передавати виконання своїх обов'язків одному з днювальних вільної зміни;

одержувати від старшини роти після вечірньої перевірки відомості про відсутніх, а за наявності самовільно відсутніх - відомості про їх військові звання, прізвища, імена та по батькові і прибувати до чергового частини з доповіддю. Наприклад: "Товаришу (пане) капітане, у першій роті вечірню перевірку проведено, всі люди в наявності, за винятком двох осіб, які перебувають у відпустці, трьох осіб - у наряді. Черговий роти сержант Головка";

після ранкового огляду доповідати черговому частини про наявність особового складу роти, про надзвичайні події за ніч і подавати список тих, хто своєчасно не повернувся із звільнення, та самовільно відсутніх, а також тимчасово відсутніх з інших причин;

стежити за станом приміщень роти, за підтриманням у них встановленої температури повітря, додержанням порядку освітлення, опалення, провітрювання, наявністю води, а також за прибиранням ділянки території, закріпленої за ротою;

підтримувати порядок під час приймання їжі особовим складом; за вказівкою старшини роти своєчасно подавати черговому їдальні заявки на забезпечення їжею осіб, які перебувають у наряді чи відсутні в інших службових справах;

з прибуттям до роти прямих начальників від командира роти й вище, чергового частини, а також інспектуючих осіб чи осіб, які прибули з перевіркою, подавати команду "Струнко", доповідати їм та супроводжувати в розташування роти. Наприклад: "Товаришу (пане) майоре, за час мого чергування надзвичайних подій не трапилося (чи трапилося те-то). Рота перебуває на стрійовому плацу. Черговий роти сержант Шевченко".

Іншим офіцерам і прапорщикам роти черговий не доповідає, а лише відрекомендовується.

З прибуттям до роти офіцерів і прапорщиків з іншої роти черговий відрекомендовується їм і супроводжує до командира чи старшини роти.

Якщо командира (начальника), який прибув, зустрічає командир роти і доповідає йому, присутній при цьому черговий роти не доповідає і не відрекомендовується.

Обов'язки днювального роти

ст.313. Днювальний роти призначається із рядового складу. Він відповідає за зберігання зброї, шаф (ящиків) із боєприпасами, майна роти та особистих речей, які є під його охороною. Днювальний роти підпорядковується черговому роти.

ст.314. Черговий днювальний роти несе службу всередині казарми біля вхідних дверей, поблизу кімнати зберігання зброї.

Днювальний роти зобов'язаний:

не виходити з приміщення роти без дозволу чергового роти; постійно охороняти кімнату зберігання зброї та не допускати до неї нікого, крім чергового роти; своєчасно подавати команди згідно з розпорядком дня;

не пропускати в приміщення сторонніх осіб, а також не дозволяти виносити з казарми зброю, боєприпаси, майно та речі без дозволу чергового роти;

негайно доповідати черговому роти про всі надзвичайні події в роті, про порушення встановлених цим Статутом правил відносин між військовослужбовцями роти, помічені несправності й про порушення вимог пожежної безпеки, вживати заходів до їх усунення;

піднімати за командою чергового роти особовий склад під час загального підйому, а також уночі у разі тривоги, пожежі, стихійного лиха;

стежити за чистотою та порядком у приміщеннях і вимагати від військовослужбовців їх додержання;

не дозволяти військовослужбовцям у холодну пору, особливо вночі, виходити з приміщення роздягненими;

стежити, щоб військовослужбовці курили, чистили взуття та одяг тільки у визначених для цього приміщеннях чи місцях;

з прибуттям до роти прямих начальників від командира роти й вище та чергового частини подавати команду "Струнко"; з прибуттям до роти інших офіцерів роти, а також старшини або військовослужбовців іншої роти викликати чергового. Наприклад: "Черговий роти, на вихід".

Черговому днювальному заборонено сидіти, знімати спорядження та перебувати у розстебнутому одязі.

Днювальний вільної зміни зобов'язаний підтримувати чистоту й порядок у приміщеннях роти і нікуди не виходити без дозволу чергового роти; подавати йому допомогу в наведенні порядку у разі порушення встановлених статутами правил відносин між військовослужбовцями роти; залишаючись замість чергового роти, виконувати його обов'язки.

Дисциплінарний Статут Збройних Сил України

ст.1. Військова дисципліна - це бездоганне і неухильне додержання всіма військовослужбовцями порядку і правил, встановлених військовими статутами та іншим законодавством України.

ст.4. Військова дисципліна зобов'язує кожного військовослужбовця: додержуватися Конституції та законів України, Військової присяги,

неухильно виконувати вимоги військових статутів, накази командирів;
 бути пильним, зберігати державну та військову таємницю;
 додержуватися визначених військовими статутами правил взаємовідносин між військовослужбовцями, зміцнювати військове товариство;
 виявляти повагу до командирів і один до одного, бути ввічливими і додержуватися військового етикету;
 поводитися з гідністю й честю, не допускати самому і стримувати інших від негідних вчинків.

ст.5. За стан дисципліни у військовому об'єднанні, з'єднанні, частині (підрозділі), закладі та установі відповідає командир. Інтереси захисту Вітчизни зобов'язують командира постійно, підтримувати військову дисципліну, вимагати її додержання від підлеглих, не залишати поза увагою жодного дисциплінарного правопорушення.

Стан військової дисципліни у військовій частині (підрозділі) закладі, установі та організації визначається здатністю особового складу виконувати в повному обсязі та в строк поставлені завдання, морально-психологічним станом особового складу, спроможністю командирів (начальників) підтримувати на належному рівні військову дисципліну.

Стосовно кожного випадку правопорушення командир зобов'язаний прийняти рішення щодо необхідності притягнення винного до відповідальності залежно від обставин скоєння правопорушення, ступеня вини, попередньої поведінки порушника та розміру завданих державі та іншим особам збитків.

Діяльність командира щодо підтримання військової дисципліни оцінюється не кількістю накладених ним дисциплінарних стягнень, а виконанням обов'язків з додержанням вимог законів і статутів Збройних Сил України, повним використанням дисциплінарної влади для наведення порядку і запобігання порушенням військової дисципліни.

Кожний військовослужбовець зобов'язаний сприяти командирові у відновленні та постійному підтриманні порядку й дисципліни.

Командир, який не забезпечив додержання військової дисципліни та не вжив заходів для її відновлення, несе встановлену законом відповідальність.

ст.6. Право командира - віддавати накази і розпорядження, а обов'язок підлеглого - їх виконувати, крім випадку віддання явно злочинного наказу чи розпорядження. Наказ має бути виконаний сумлінно, точно та у встановлений строк.

Відповідальність за наказ несе командир, який його віддав. У разі непокорі чи опору підлеглого командир зобов'язаний для відновлення порядку вжити всіх передбачених законами та військовими статутами заходів примусу аж до арешту винного й притягнення його до кримінальної відповідальності.

Застосування зброї допускається лише в бойовій обстановці, а в мирний час - у виняткових випадках, відповідно до вимог Статуту гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України, Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України.

ст.7. Застосовувати заохочення та накладати дисциплінарні стягнення можуть тільки прямі командири та командири.

Дисциплінарну владу, яка надана молодшим командирам, завжди мають і старші командири.

ст.15. До рядових (матросів), сержантів (старшин) застосовуються такі заохочення:

- а) оголошення подяки;
- б) зняття раніше накладеного дисциплінарного стягнення;
- в) надання одного додаткового звільнення з розташування військової частини чи корабля на берег поза чергою військовослужбовцям строкової служби;
- г) надання додаткової відпустки військовослужбовцям строкової служби строком до 5 діб;
- д) повідомлення батьків або колективу за місцем роботи чи навчання військовослужбовця до його призову на службу про зразкове виконання ним військового обов'язку та про отриманні заохочення;
- е) нагородження грамотою, цінним подарунком або грошовою премією;
- є) нагородження військовослужбовця його фотокарткою, в якій він знятий біля розгорнутого Бойового Прапора військової частини;
- ж) присвоєння військового звання старший солдат (старший матрос);
- з) присвоєння сержантам (старшинам) строкової служби, які звільняються в запас, чергового військового звання, вищого на один ступінь за військове звання, передбачене штатною посадою, яку обіймав сержант чи старшина під час звільнення в запас, до старшини, головного корабельного старшини включно;
- и) занесення прізвища військовослужбовця до Книги пошани військової частини (корабля);
- і) нагородження заохочувальними відзнаками Міністра оборони України.

ст.16. До військовослужбовців, які проходять військову службу за контрактом, у тому числі військовослужбовців-жінок, що проходять військову службу на посадах рядового, матроського, сержантського й старшинського складу, застосовуються заохочення, визначені в статті 15 Дисциплінарного Статуту, крім заохочень, передбачених пунктами "в", "г", "д", "є", "з" зазначеної статті.

Права командирів (начальників) щодо застосування заохочень до підлеглих рядових (матросів), сержантів (старшин)

ст.17. Командир відділення та заступник командира взводу мають право:

- а) оголошувати подяку;
- б) знімати дисциплінарні стягнення, накладені ними раніше.

ст.18. Старшина роти (команди), командир взводу (групи) і командир роти мають право:

- а) оголошувати подяку
- б) знімати дисциплінарні стягнення, накладені ними раніше;
- в) надавати одне додаткове звільнення з розташування військової частини чи корабля на берег поза чергою.

**Дисциплінарні стягнення, які накладають на рядових (матросів),
сержантів (старшин)**

ст.48. На рядових (матросів) строкової військової служби можуть бути накладені такі стягнення:

- а) зауваження;
- б) догана;
- в) сувора догана;
- г) позбавлення чергового звільнення з розташування військової частини чи корабля на берег;
- д) призначення поза чергою в наряд на роботу - до 5 нарядів;
- є) позбавлення військового звання старший солдат (старший матрос).

ст.49. На рядових (матросів) військової служби за контрактом, можуть бути накладені такі стягнення:

- а) зауваження;
- б) догана;
- в) сувора догана;
- г) попередження про неповну службову відповідність;
- д) призначення поза чергою в наряд на роботу - до 5 нарядів;
- є) позбавлення військового звання старший солдат (старший матрос);
- ж) звільнення з військової служби за контрактом за службовою невідповідністю.

ст.50. На сержантів (старшин) строкової військової служби можуть бути накладені такі стягнення:

- а) зауваження;
- б) догана;
- в) сувора догана;
- г) позбавлення чергового звільнення з розташування військової частини чи корабля на берег;
- е) пониження в посаді;
- є) пониження у військовому званні на один ступінь;
- ж) пониження у військовому званні на один ступінь з переведенням на нижчу посаду;
- з) позбавлення сержантського (старшинського) звання.

ст.51. На сержантів (старшин) військової служби за контрактом, можуть бути накладені такі стягнення:

- а) зауваження;
- б) догана;

- в) сувора догана;
- г) попередження про неповну службову відповідність;
- е) пониження в посаді;
- є) пониження у військовому званні на один ступінь;
- ж) пониження у військовому званні на один ступінь з переведенням на нижчу посаду;
- з) позбавлення сержантського (старшинського) звання;
- и) звільнення з військової служби за контрактом за службовою невідповідністю.

ст.52. До військовослужбовців-жінок застосовуються дисциплінарні стягнення відповідно до їх військових звань (статті 48 - 51, 62, 68, 69 Статуту).

Права командирів (начальників) накладати дисциплінарні стягнення на підлеглих рядових (матросів), сержантів (старшин) строкової служби і служби за контрактом

ст.53. Командир відділення має право:

- а) робити зауваження, оголошувати догану та сувору догану;
- б) позбавляти рядових (матросів) строкової служби чергового звільнення з розташування військової частини чи корабля на берег;
- в) призначати рядових (матросів) поза чергою в наряд на роботу - на 1 наряд.

ст.54. Головний сержант взводу має право:

- а) робити зауваження, оголошувати догану та сувору догану;
- б) позбавляти рядових (матросів) і сержантів (старшин) строкової служби чергового звільнення з розташування військової частини чи корабля на берег;
- в) призначати рядових (матросів) поза чергою в наряд на роботу - до 2 нарядів.

ст.55. Головний сержант роти має право:

- а) робити зауваження, оголошувати догану та сувору догану;
- б) позбавляти рядових (матросів), сержантів (старшин) строкової служби чергового звільнення з розташування військової частини чи корабля на берег;
- в) призначати рядових (матросів) поза чергою в наряд на роботу - до 3 нарядів.

ст.56. Командир взводу має право:

- а) робити зауваження, оголошувати догану та сувору догану;
- б) позбавляти рядових (матросів), сержантів (старшин) строкової служби чергового звільнення з розташування військової частини чи корабля на берег;
- в) призначати рядових (матросів) поза чергою в наряд на роботу - до 4 нарядів.

Стройовий Статут Збройних Сил України

Обов'язки військовослужбовців перед шикуванням і в строю.

ст. 25. Командир зобов'язаний:

визначити місце, час, порядок шикування, форму одягу та спорядження, а також озброєння і техніку; у разі потреби призначати спостерігача;

перевіряти й знати наявність у строю підлеглих свого підрозділу (підрозділів, частини), озброєння, техніки, боєприпасів, засобів індивідуального захисту та шанцевого інструменту;

перевіряти зовнішній вигляд підлеглих, а також наявність спорядження і правильність його припасування;

підтримувати дисципліну в строю і вимагати точного виконання підрозділами команд і сигналів, а військовослужбовцями – своїх обов'язків у строю;

під час подання команд у пішому строю приймати стройове положення;

проводити зовнішній огляд озброєння і техніки, якщо підрозділи шикуються з нею; перевіряти наявність і справність обладнання для перевезення особового складу, а також правильність кріплення матеріальної частини, що перевозиться; нагадувати особовому складові заходи безпеки; під час руху додержуватися визначених дистанцій, швидкості та правил руху.

ст. 26. Військовослужбовець зобов'язаний:

перевіряти справність своєї зброї, закріплених за ним озброєння й техніки, боєприпасів, засобів індивідуального захисту, шанцевого інструменту, обмундирування та спорядження;

мати коротку охайну зачіску;

охайно заправляти обмундирування, правильно надівати та припасовувати спорядження, допомагати товаришеві усувати помічені недоліки;

знати своє місце в строю, ставати до строю швидко, без метушні; під час руху зберігати рівняння, інтервал і дистанцію; не виходити із строю (машини) без дозволу;

у строю без дозволу не розмовляти, додержуватися цілковитої тиші; бути уважним до наказів (розпоряджень) і команд (сигналів) свого командира, виконувати їх швидко й точно, не заважаючи іншим;

передавати накази (розпорядження), команди (сигнали) без перекручень, гучно й чітко.

Закон України "Про Національну гвардію України"

ст. 15. Умови застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів, вогнепальної зброї, озброєння та бойової техніки військовослужбовцями Національної гвардії України

1. Військовослужбовці Національної гвардії України мають право застосовувати заходи фізичного впливу, а за виключної необхідності і спеціальні засоби, вогнепальну зброю, озброєння та бойову техніку в порядку та у випадках, передбачених цим Законом, а під час несення внутрішньої та вартової служб - відповідно Статутом внутрішньої служби та Статутом гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України.

2. Військовослужбовці Національної гвардії України зобов'язані проходити спеціальну підготовку, а також періодичну перевірку на здатність до дій, пов'язаних із застосуванням заходів фізичного впливу, спеціальних засобів, вогнепальної зброї, озброєння та бойової техніки, та на вміння надавати долікарську допомогу потерпілим.

3. У разі застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів, вогнепальної зброї, озброєння та бойової техніки військовослужбовці Національної гвардії України зобов'язані:

1) попередити про намір їх використання, надати при цьому особам, щодо яких можуть бути застосовані заходи фізичного впливу, спеціальні засоби, вогнепальна зброя, озброєння та бойова техніка, достатньо часу для виконання своїх вимог (попередження може бути зроблено голосом, а у разі значної відстані або звернення до великої групи людей - через гучномовні установки, і в кожному випадку бажано мовою, зрозумілою для осіб, проти яких ці засоби застосовуватимуться, а також українською мовою не менш як два рази з наданням часу, достатнього для припинення правопорушення), крім випадків, коли зволікання із застосуванням заходів фізичного впливу, спеціальних засобів, вогнепальної зброї, озброєння та бойової техніки створює реальну загрозу життю та здоров'ю особового складу Національної гвардії України, міліції, персоналу дипломатичних представництв та консульських установ іноземних держав в Україні, інших осіб, а також може спричинити тяжкі наслідки або якщо таке попередження є неможливим чи недоречним у ситуації, що склалася;

2) у кожному випадку застосування спеціальних засобів у найкоротші строки забезпечити надання потерпілим необхідної допомоги, повідомивши лікарів і медичні заклади, який засіб застосовано;

3) доповісти своєму безпосередньому командиру (начальнику) про самостійне застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів, вогнепальної зброї, озброєння та бойової техніки для повідомлення прокурору.

4. Про поранення або смерть, що сталися внаслідок застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів, вогнепальної зброї, озброєння та бойової техніки, військовослужбовці Національної гвардії України зобов'язані негайно письмово доповісти безпосередньому командиру (начальнику) для повідомлення прокурору.

5. Застосування військовослужбовцями Національної гвардії України заходів фізичного впливу, спеціальних засобів, вогнепальної зброї, озброєння та бойової і спеціальної техніки з перевищенням повноважень, наданих законом, тягне відповідальність, встановлену законом.

ст.16. Застосування заходів фізичного впливу

1. Військовослужбовці Національної гвардії України після виконання вимог, передбачених частиною третьою статті 15 Закону, мають право застосувати заходи фізичного впливу, зокрема прийоми рукопашного бою, для припинення злочинів та інших правопорушень, затримання осіб, які їх вчинили, подолання протидії законним вимогам військовослужбовців Національної гвардії України, якщо інші способи припинення кримінальних правопорушень та інших правопорушень не забезпечують виконання покладених на них службових обов'язків.

2. Забороняється застосування заходів фізичного впливу до жінок з явними ознаками вагітності, осіб похилого віку або з вираженими ознаками інвалідності та малолітніх, крім випадків вчинення ними групового нападу, що реально загрожує життю і здоров'ю особового складу Національної гвардії України, або збройного нападу чи збройного опору.

ст.17. Застосування спеціальних засобів

1. Військовослужбовці Національної гвардії України після виконання вимог, передбачених частиною третьою статті 15 Закону, мають право застосувати спеціальні засоби за виключної необхідності у випадках, якщо інші форми попереднього впливу на правопорушників не дали бажаних результатів, для:

1) відбиття нападу на особовий склад Національної гвардії України, міліції, осіб органів управління об'єктами, що охороняються Національною гвардією України, персонал дипломатичних представництв та консульських установ іноземних держав в Україні, інших осіб;

2) припинення опору законним діям військовослужбовців Національної гвардії України та інших осіб, які виконують службові обов'язки з охорони громадського порядку і боротьби із злочинністю, забезпечення громадської безпеки;

3) затримання осіб на місці вчинення кримінального правопорушення, у тому числі тих, які намагаються втекти або чинити опір;

4) конвоювання (доставляння) затриманих осіб до органів внутрішніх справ, якщо вони своєю поведінкою провокують втечу, заподіяння шкоди оточуючим або собі чи чинять опір військовослужбовцям Національної гвардії України;

5) відбиття нападу на містечка, ешелони (транспорти) і транспортні колони Національної гвардії України та на об'єкти, що нею охороняються, спеціальні вантажі;

6) звільнення заручників, захоплених будівель, споруд, приміщень, транспортних засобів та ділянок місцевості;

7) припинення масових заворушень і групових порушень громадського порядку;

8) зупинки транспортних засобів, водії яких не виконали законних вимог зупинитися, а також затримання осіб, які скоїли кримінальне правопорушення і намагаються втекти на транспортному засобі.

2. Перелік та правила застосування спеціальних засобів встановлюються Кабінетом Міністрів України.

3. Вид спеціального засобу, час початку та інтенсивність його застосування визначаються з урахуванням обстановки, що склалася, характеру правопорушення та особи правопорушника.

Рішення про застосування спеціальних засобів приймає службова особа, відповідальна за забезпечення громадського порядку, або керівник конкретної операції.

4. Забороняється застосовувати спеціальні засоби:

1) до жінок з явними ознаками вагітності, осіб похилого віку або з вираженими ознаками інвалідності та малолітніх, крім випадків вчинення ними групового нападу, що реально загрожує життю і здоров'ю особового складу Національної гвардії України;

2) у приміщеннях і на земельних ділянках, які належать або закріплені за дипломатичними представництвами та консульськими установами іноземних держав в Україні, крім випадків, коли від глави дипломатичного або іншого відповідного представництва (організації) надійде офіційними каналами письмове прохання (згода) застосувати зазначені засоби проти правопорушників;

3) у приміщеннях або на виробництвах, пов'язаних з виготовленням вибухових чи легкозаймистих речовин, у навчальних і лікувальних закладах.

ст.18. Застосування вогнепальної зброї

1. Військовослужбовці Національної гвардії України за виключної необхідності мають право особисто або у складі підрозділу застосовувати вогнепальну зброю для:

1) захисту громадян від збройного нападу, що загрожує їх життю і здоров'ю, а також звільнення заручників;

2) відбиття збройного нападу на особовий склад Національної гвардії України або членів їхніх сімей, якщо їхньому життю або здоров'ю загрожує небезпека;

3) відбиття збройного нападу на об'єкти, що охороняються Національною гвардією України, жилі приміщення, приміщення державних і комунальних підприємств, установ та організацій, а також звільнення їх у разі захоплення;

4) затримання озброєної особи, яка чинить збройний опір законним вимогам або особи, яку застали при вчиненні тяжкого чи особливо тяжкого злочину і яка намагається втекти;

5) затримання особи, яка чинить збройний опір, особи, яка погрожує застосуванням зброї;

6) відновлення правопорядку стосовно учасників масових заворушень, які застосовують зброю проти громадян або особового складу Національної гвардії України та правоохоронних органів, якщо такі дії обґрунтовано становлять загрозу їхньому життю;

- 7) припинення діяльності незаконних воєнізованих або збройних формувань (груп), терористичних організацій, організованих груп та злочинних організацій у разі їх збройного опору;
  - 8) зупинки транспортного засобу шляхом його пошкодження, якщо водій своїми діями створює загрозу життю чи здоров'ю громадян або особового складу Національної гвардії України;
  - 9) припинення збройних конфліктів та інших провокацій на державному кордоні України.
2. Військовослужбовці Національної гвардії України мають право використовувати зброю для подання сигналу тривоги або виклику допомоги, для знешкодження тварини, яка загрожує життю і здоров'ю фізичних осіб або особового складу Національної гвардії України.
3. Забороняється застосовувати вогнепальну зброю:
- 1) до жінок з явними ознаками вагітності, осіб похилого віку або з вираженими ознаками інвалідності та малолітніх;
  - 2) у приміщеннях і на земельних ділянках, які належать або закріплені за дипломатичними представництвами та консульськими установами іноземних держав в Україні, крім випадків, коли від глави дипломатичного або іншого відповідного представництва (організації) надійде офіційними каналами письмове прохання (згода) застосувати вказані засоби проти правопорушників;
  - 3) у приміщеннях або на виробництвах, пов'язаних з виготовленням вибухових чи легкозаймистих речовин, у навчальних і лікувальних закладах.
4. Забороняється застосовувати і використовувати вогнепальну зброю при значному скупченні людей.

**Норми харчування військовослужбовців
Збройних Сил та інших військових формувань
Постанова Кабінету Міністрів України від 29 березня 2002 р. №426
Норма № 1 – загальновійськова**

№з/п	Назва	Кількість на одну людину на добу, грамів
1	Хліб із суміші борошна житнього обдирного і пшеничного першого сорту	300
2	Хліб із борошна пшеничного першого сорту	350
3	Булочка із борошна пшеничного першого сорту (борошно пшеничне першого сорту	50
4	Дріжджі хлібопекарські сухі або пресовані	0, 5
5	Борошно пшеничне другого сорту	15
6	Крупи різні	120
7	Макаронні вироби	40
8	М'ясо	250
9	Риба	150
10	Сало-шпик	20
11	Мед натуральний або джем	20
12	Жири тваринні топлені, маргарин	15
13	Олія	25
14	Сир сичужний твердий	20
15	Масло	30
16	Яйця курячі, штук (на тиждень)	2
17	Цукор	70
18	Сіль, сіль йодована	25
19	Чай	1,2
20	Лавровий лист	0,2
21	Перець	0,3
22	Гірчичний порошок	0,3
23	Оцет	1
24	Томат-паста	6
25	Картопля і овочі, усього	900
	У тому числі:	
25.1	Картопля	600
25.2	Капуста	130
25.3	Капуста	30
25.4	Морква	50
25.5	Цибуля	50
25.6	Огірки, помідори, зелень	40
26.1	Сухофрукти	20
26.2	або соки фруктові (плодово-ягідні)	100
27	Полівітамінний препарат типу "Гексавіт",	1

IV. ПОРЯДОК ПРИЙНЯТТЯ ПОСАДИ КОМАНДИРА ВЗВОДУ

Курсант, який прибув для проходження військового стажування до військової частини відрекомендовується командирові військової частини та його заступникам, а після отримання призначення до підрозділу – командирові підрозділу та його заступникам. Зміст відрекомендування викладено у ст. 40 Статуту внутрішньої служби ЗСУ: *"Товаришу полковник. Курсант 235 навчальної групи солдат Сидоренко. Відрекомендовуюся з нагоди прибуття для проходження військового стажування на посаді командира взводу"*.

Алгоритм дій курсанта під час прийняття посади.

1. Скласти план прийняття посади.
2. Перевірити чисельність взводу за книгою обліку особового складу.
3. Перевірити зовнішній вигляд особового складу взводу.
4. Перевірити наявність та стан військових квитків і відповідних записів у них, забезпечення особового складу речовим майном.
5. Ознайомитись з розміщенням взводу.
6. Вивчити особові справи військовослужбовців.
7. Провести індивідуальні бесіди з особовим складом взводу.
8. Ознайомитись з документацією командира взводу.
9. Оцінити стан бойової підготовки взводу (за журналом обліку бойової підготовки).
10. Прийняти особисту зброю особового складу, скласти відомості закріплення зброї за особовим складом.
11. Прийняти і визначити стан озброєння взводу.
12. Прийняти і визначити стан бойової та іншої техніки взводу.
13. Прийняти і визначити стан пально-мастильних матеріалів та інших матеріальних засобів, які обліковуються за взводом.
14. Визначити стан бойової готовності взводу.
15. Скласти акт про прийняття взводу.
16. Доповісти рапортом командир роти про прийняття посади.

Після затвердження акта командир взводу приступає до виконання обов'язків за посадою.

ЗАТВЕРДЖУЮКомандир стрілецької роти
капітан**І.І. Петренко**

14.03.2018

ПЛАН**ПРИЙНЯТТЯ СПРАВ ТА ПОСАДИ КОМАНДИРА ВЗВОДУ**

№ з/п	Питання прийому та задачі	Дата і години	Хто присутні	Відмітка про виконання
1.	Ознайомлення з документацією взводу.		Командир взводу	
1.	Прийом особового складу	12 січня з 8.00 - 9.00	Особовий склад взводу.	
2.	Бесіди з сержантами взводу	12 січня з 10.00	Командири відділень, зам. ком. взводу.	
3.	Прийняття зброї та засобів захисту	12 січня 16.30	Сержанти взводу	
4.	Прийом бойової техніки	13 січня з 9.00	Командир взводу	
5.	Прийняття майна та інвентарю, закріпленого за	13 січня 15.00	Командири відділень, зам. ком. взводу	
6.	Знайомство з внутрішнім порядком у взводі та роті	14 січня 9.00	зам. ком. взводу	
7.	Відвідування занять у взводі	Згідно розкладу	Особовий склад взводу	
8.	Складення акту та рапорту	14 січня з 12.00	Командир взводу	
9.	Доповідь командира роти про прийняття взводу	14 січня 15.00	Командир взводу	

Курсант**О. В. Сидоренко**

Варіант

Командирові 3 стрілецької роти
капітану
Петренко І.І.

Рапорт

Дійсним доповідаю, що справи та посаду командира 3 взводу стрілецької роти прийняв.

Командир 3 взводу стрілецької роти
курсант

О.О. Загарулько

____.____**20**__

Командирові стрілецького
батальйону
майору
Семоненко О.В.

Рапорт

Доповідаю по суті рапорту.

Командира 3 стрілецької роти
капітан

І.І. Петренко

____.____**20**__

Командирові в/ч 0000
підполковнику
Стецику Р.Ю.

Рапорт

Доповідаю по суті рапорту.

Командира 1 стрілецького батальйону
майору

О.В. Семоненко

____.____**20**__

V. ВКАЗІВКИ ЩОДО ВЕДЕННЯ ЖУРНАЛУ ОБЛІКУ БОЙОВОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЗВОДУ

1. Журнал обліку бойової підготовки взводу друкується у форматі А5, реєструється в нетаємному діловодстві частини та ведеться протягом півріччя особисто командиром взводу, за його відсутності – заступником командира взводу.

2. **Зміст журналу** заповнюється після розподілу кількості сторінок по предметах навчання в послідовності, яка визначена програмою навчання.

3. **Іменний список особового складу взводу** заповнюється в послідовності згідно з книгою обліку особового складу (форма № 1), командир взводу в журналах не записується.

4. **Розділ I «Облік відпрацювання тем за предметами навчання»** ведеться по предметах навчання (індивідуально, за відділення та взвод) та складається з двох частин:

- облік відсутніх та успішності;
- облік відпрацювання тем.

Предмети навчання заповнюються в послідовності згідно з розрахунком навчальних годин.

Графи 1 та 2 заповнюються відповідно до штатно-посадового розрахунку книги обліку особового складу роти (батальйону), командир взводу в журналах не записується.

Навпроти прізвищ військовослужбовців у графах 3-14 відмічається успішність та відсутні: «відмінно» – «5», «добре» – «4», «задовільно» – «3», «незадовільно» – «2».

Причини відсутності на заняттях умовно позначаються: В – відпустка, ВД – відрядження, Н – наряд, Х – хворий, інші позначки не допускаються.

Якщо військовослужбовець вибув з навчальної групи, то в графах 3-14 навпроти його прізвища з дня його убуття робиться запис (наприклад, «Переведений до в/ч 0000, наказ КЧ від 14.02.2018 № 64» або «Переведений до 1ПВ 1ПР в/ч 0000, наказ КЧ від 14.02.2018 № 64»).

На кожному занятті (за винятком занять з ФП на яких здійснюється розучування вправ) керівник виставляє оцінки всім присутнім, а в кінці відпрацювання теми з урахуванням підсумкових оцінок за вивчену тему кожному військовослужбовцю в одній з наступних граф (3-14) (графа червоного кольору, оцінки чорним кольором) визначає відсоток кількості позитивно оцінених.

Індивідуальні оцінки, одержані на контрольно-перевірочному занятті, підсумковій (інспекторській) перевірці за предметами навчання заносяться в одну з наступних граф (3-14) та виділяються червоним кольором. У графі 17 записується червоним кольором «КПЗ за I квартал (півріччя)», «Підсумкова перевірка».

У графі 15 записується число, місяць та рік проведення занять; у графі 16 - фактично витрачена на заняття кількість навчального часу; у графі 17 – номер

та назва теми; у графі 18 – підпис керівника заняття із зазначенням його військового звання, прізвища та ініціалів.

Офіцери управління частини, батальйонної ланки, які проводили заняття з особовим складом взводу, також роблять запис у цьому розділі.

5. Розділ II «Облік результатів виконання вправ з фізичної підготовки на заняттях» заповнюється на заняттях з фізичної підготовки, на яких здійснювалася обов'язкова перевірка виконання будь-якої вправи з фізичної підготовки із зазначенням результату та оцінки.

6. Розділ III «Облік додаткових занять» ведеться в такому ж порядку, як і облік з предметів навчання, на підставі наказів та розпорядження Головного управління Національної гвардії України, Територіального управління, командира військової частини із зазначенням їх дати та номера, як правило, з виставленням оцінок.

7. Розділ IV «Облік підготовки за призначенням» ведеться згідно з програмою бойової та спеціальної підготовки.

8. У розділі V «Облік результатів вогневої підготовки» командиром взводу оцінка вноситься в оціночну відомість на кожному навчальному місці, за підсумками проведення стрілецьких тренувань та стрільб заноситься в журнал. Оцінка особовому складу за:

- знання заходів безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю виставляється, виходячи зі знання ним вимог наказу командувача Національної гвардії України від 28.10.2016 № 727 «Курсу стрільб зі стрілецької зброї та озброєння бойових машин Національної гвардії України» (далі – Курс стрільб);
- знання матеріальної частини зброї, правил та прийомів стрільби виставляється, виходячи зі знання відповідних розділів Настанови зі стрілецької справи, керівництв по АК-74, ПМ та інших видах зброї, з якої виконуються вправи військовослужбовцями підрозділу;
- знання правових підстав застосування вогнепальної зброї виставляється, виходячи зі знання відповідних статей Закону України «Про Національну гвардію України» та інших нормативних актів;
- виконання нормативу з вогневої підготовки на підставі наказу командувача Національної гвардії України від 14.03.2016 № 151 «Про підготовку військовослужбовців, військових частин (підрозділів) Національної гвардії України»;
- виконання початкових, навчальних, контрольних та вправ бойових стрільб виставляється на підставі вимог Курсу стрільб.

Загальна оцінка визначається згідно з вимогами Курсу стрільб та інших нормативно-правових документів.

9. Розділ VI «Облік результатів стрільб» ведеться за відділення, взвод та за категорією тих, що навчаються. Оцінка за виконання вправ стрільб виводиться згідно з Курсом стрільб.

10. **Розділ VII «Облік спортивно-масової роботи»** заповнюється згідно з розділом I але без виставлення оцінок, ведеться облік присутніх та зазначаються причини відсутності.

11. **Розділ VIII «Облік виконання вправ і вимог ВСК»** ведеться олівцем протягом періоду навчання, оновлюється щомісячно до 30 числа у випадку покращення результату виконання вправи, наводиться кульковою ручкою після видання наказу про присвоєння та підтвердження відповідних ступенів ВСК. Згідно з вимогами наказу МВС України від 15.01.2015 № 36.

12. **Розділ IX «Облік тренувань у виконанні нормативів із ЗЗМУ»** заповнюється після проведення ранкових тренувань, які здійснюються щотижня та під час польових занять.

13. **Розділ X «Облік тренувань на тривалість перебування в протигазах»** заповнюється після проведення тренувань, які здійснюються під час польових виходів, навчань, комплексних польових занять, у тому числі під час висування до місць проведення занять та повернення з них.

14. **Розділ XI «Облік оцінки військовослужбовців за дотримання вимог Статутів у повсякденному житті»** заповнюється щомісячно за результатами підбиття підсумків службово-бойової діяльності, військової дисципліни та бойової і спеціальної підготовки у взводі з урахуванням особистої поведінки військовослужбовця та з врахуванням заохочень і стягнень.

15. **Розділ XII «Облік тренувань бойової готовності взводу та дії при НС»** заповнюється командиром взводу після проведення тренувань, тренування проводиться у взводі не менше одного разу на місяць.

16. **Розділ XIII «Облік перевірок бойової готовності взводу»** заповнюється командиром роти після проведення перевірки. Командир взводу здійснює відмітку про ознайомлення та усунення недоліків.

17. **Розділ XIV «Облік занять по заходам безпеки»** ведеться в такому ж порядку, як і облік з предметів навчання, у розділі ведеться облік вступних та повторних інструктажів по заходам безпеки, інструктажів по заходам безпеки перед стрільбами, водінням бойових машин, практичними видами занять з бойової підготовки, парковими днями, на підставі наказів та розпорядження Головного управління Національної гвардії України, Територіального управління, командира військової частини із зазначенням їх дати та номера.

18. **Розділ XV « Облік перевірки стану зброї »**

При оцінці стану зразка стрілецької зброї перевіряється його справність та працездатність, догляд та зберігання, якість технічного обслуговування та ремонту, оцінюється стан зброї за чотирьохбальною системою: «відмінно» – «5», «добре» – «4», «задовільно» – «3», «незадовільно» – «2».

19. Розділ XVI «Записи осіб, які перевіряли облік та якість проведення занять» заповнюється посадовою особою після перевірки якості проведення заняття та порядку ведення взводної документації (наявність особового складу, підготовка керівника, повнота відпрацювання конспектів, використання навчальної матеріально-технічної бази, рівень підготовки особового складу, інше). Командир взводу здійснює відмітку про ознайомлення та усунення недоліків.

20. Розділ XVII «Зауваження начальників по веденню журналу» заповнюється посадовою особою після перевірки правильності ведення журналу. Командир взводу здійснює відмітку про ознайомлення та усунення недоліків.

Зміст журналу

№ п/п	Зміст	№ сторінок
1	Правила ведення журналу	
2	Іменний список особового складу взводу	
I	Облік відпрацювання по предметам навчання	
	Тактика при виконанні спеціальних завдань	
	Вогнева підготовка	
	Фізична підготовка	
	Розвідувальна підготовка	
	.....	
II	Облік результатів виконання вправ з фізичної підготовки на заняттях	
III	Облік додаткових занять	
IV	Облік підготовки за призначенням	
V	Облік результатів вогневої підготовки	
VI	Облік результатів стрільби	
VII	Облік спортивно-масової роботи	
VIII	Облік виконання вправ і вимог ВСК	
IX	Облік тренувань у виконанні нормативів із ЗЗМУ	
X	Облік тренувань на тривалість перебування в протигазах	
XI	Облік оцінки військовослужбовців за дотримання вимог Статутів у повсякденному житті	
XII	Облік тренувань бойової готовності взводу та дії при НС	
XIII	Облік перевірок бойової готовності взводу	
XIV	Облік занять по заходам безпеки	
XV	Облік перевірки стану зброї	
XVI	Записи осіб, які перевіряли облік та якість проведення занять	
XVII	Зауваження начальників по веденню журналу	

Іменний список особового складу взводу

№ п/п	Військове звання	Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата народження	Період служби	Національність	Освіта	Рід занять до призову
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	с-нт	головний сержант взводу	Гусар Андрій Романович	10.07.1999	I - 18 p	українець	середня спеціальна	навчався в технікумі
2	мол. с-нт	КВ 1	Гулько Богдан Сергійович	07.06.1999	I - 18 p	українець	середня спеціальна	працював охоронцем
3	ст. солд.	старший стрілець	Орленко Дмитро Олександрович	23.03.1999	I - 18 p	росіянин	неповна середня	працював в колгоспі

Сімейний стан	Домашня адреса	Найменування та № закріпленої (го)		Класна кваліфікація	Спортивний розряд	ВСК
		зброї	протига за			
10	11	12	13	14	15	16
неодружений	39056 Львівська обл. Старосомбірський р-н с. Соснівка вул. Перемоги - 23	АК 234567	Б-0945	II	I(ю)	I
неодружений	43071 Одеська обл. м. Ільчеськвул. Нова 6	АК 234455	Б-6749	-	II(ю)	-
одружений	67098 Вінницька обл. Липовецький р-н с. Констянтинівка вул. Гонти 23	РПК А -4579	С -689	III	КМС	-

I. Облік відпрацювання тем з Тактика при виконанні спеціальних завдань

1. Облік відвідування та успішності

№№ п-п	Прізвище та ініціали	Дата відвідування та успішність											
		1.10.2018	8.10.2018	22.10.2018	29.10.2018	5.11.2018	12.11.2018	Підсумкова перевірка					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Іванов С.П.	ВД	ВД	ВД	ВД	5	5	5					
3	Петров І.В.	2	3	4	4	Н	4	3					
4	Шимон І.І.	4	Х	4	4	4		4					
5	Петров І.О.	4	Переведений до в/ч 0000 Наказ КЧ №146 від 18.10.2018										
За I відділення		4	4	4	4	4	5	4					
6	Писар О.О	4		Х	3	Н	3	3					
7	Кара Р.Є	3	В	В	В	3	3	3					
За II відділення		4	4	3	3	3	3	3					
8	Ємець В.В.	3	4	4	4	3	Н	4					
9	Кара О.Є	3	В	В	В	3	4	3					
За III відділення		3	4	4	3	3	4	4					
За взвод		4	4	4	3	3	4	4					
За тему		85,7		100									

2. Облік відпрацювання тем

Дата (число, місяць, рік)	Кількість годин	Номер та назва теми	Військове звання, підпис прізвище та ініціали керівника
15	16	17	18
1.10.2018	2год.	Тема 1: Першочергові дії військового наряду на місці події	к-нт Протас В.В.
8.10.2018	1год.	Тема 5: Дії варт з конвоювання у разі події	к-нт Протас В.В.
22.10.2018	1год.	Тема 5: Дії варт з конвоювання у разі події	к-нт Протас В.В.
13.11.2018	2 год.	Підсумкова - перевірка за 2018 рік.	.
		Всього перевірялось...чоловік	
		Оцінено на: "відмінно" -	
		"добре" -	
		"задовільно" -	
		"незадовільно" -	
		Виконання - ... %	
		Загальна оцінка - " ... "	
		Перевіряючий: м-р Шульга О.П.	

II. Облік результатів виконання вправ з фізичної підготовки на заняттях

№ п/п	Вікова група	Дата, результати виконання вправи							
		21.02.2019 Впр. № 22		22.02.2019 Впр. № 32		____.____.20____ Впр. № ____		____.____.20____ Впр. № ____	
		рез.	оц.	рез.	оц.	рез.	оц.	рез.	оц.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	I	2, 17	4	Вп	-				
2	II	2, 06	5	12, 16	4				
3	стр. сл	2, 33	3	13, 15	3				
4	I	Н	-	12, 32	4				
5	III	2, 48	2	13, 37	3				

III. Облік додаткових занять

1. Облік відвідування та успішності

№ п-п	Прізвище та ініціали	Дата відвідування та успішність															
		15.10.201	6.11.2018														
		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	Іванов С.П.	4	4														
2	Сідоров А.Е.	3	Н														
3	Петров І.В.	Н	4														
4	Шимон І.І.	3	4														
5	Петренко І.О.	Переведений до в/ч 0000 Наказ КЧ №146 від 18.10.2018															
6	Цуркан А.Е.	ВД	Н														

2. Облік відпрацювання тем

Дата (число, місяць, рік)	Кількість годин	Номер та назва теми	Військове звання, підпис та прізвище керівника
15.10.2018	1 год.	Тема : " Відповідальність військовослужбовців за скоєні злочини під час проходження військової служби". Розпорядження ГУ НГУ України від 10.10.2018 № 3/19-1187.	к-нт Протас В.В.
6.11.2018	1 год.	Тема : " Заходи безпеки при поводженні зі стрілецькою зброєю, боєприпасами, імітаційними засобами". Розпорядження ГУ НГУ від 4.11.2018 № 3/17-1204.	к-нт Протас В.В.

[illegible]

VI. Облік результатів стрільб

[illegible]

№№ 3/п	Прізвище та ініціали	Дата відвідування та успішність												
		1.10.2018	3.10.2018	7.10.2018	8.10.2018	10.10.2018	14.10.2018	15.10.2018	17.10.2018					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Іванов С.П.	ВД	ВД	ВД	ВД	5	5	5	4					
2	Сідоров А.Е.	4		Х	3	4	Н	4	5					
3	Петров І.В.	3	3	4	4	Н	4	4	В					
4	Шимон І.І.	4	Х	4	4	4		4						
6	Цуркан А.Е.	5	5	4	Н	3	5	4	Х					
За I відділення		4	4	4	4	4	5	4	4					
7	Писанка О.О.	4	3	Х	3	Н	3	3	4					
12	Кара Р.Є	3	В	В	В	3	3	3	3					
За II відділення		4	4	3	3	3	3	3	4					
13	Ємець В.В.	3	4	4	5	3	Н	4	3					
18	Кара О.Є	3	В	В	В	3	4	3	4					
За III відділення		3	4	4	3	3	4	4	3					
За взвод		4	4	4	3	3	4	4	4					

[illegible]

VIII. Облік виконання вправ і вимог ВСК за жовтень місяць

[illegible]

ІХ. Облік тренувань у виконанні нормативів із ЗЗМУ

[illegible]

X. Облік тренувань на тривалість перебування в протигазах

[illegible]

XI. Облік оцінки військовослужбовців за дотримання вимог статутів в повсякденному житті

№ з/п	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень						
1	Задов	Задов	Задов	Задов								
2	Незадов	Незадов	Незадов	Незадов								
3	Задов	Задов	Задов	Задов								
4	Задов	Задов	Задов	Задов								
5	Переведений до в/ч 0000 Наказ КЧ №146 від 18.10.2018											
17	Незадов	Незадов	Незадов	Незадов								
18	Задов	Задов	Задов	Задов								

XII. Облік тренувань бойової готовності взводу

Дата перевірки	Тема тренування	Підпис керівника тренування
1.10.2018	Тема: "Дії особового складу при отриманні сигналу " Навчальний збір"	к-нт Протас В.В.
5.11.2018	Тема: "Дії особового складу при отриманні сигналу "Навчальна тривога"	к-нт Протас В.В.

XIII. Облік перевірок бойової готовності взводу

Дата перевірки	Тема тренування	Зауваження особи, яка проводила перевірку	Відмітка про усунення вказаних недоліків.
8.10.2018	Перевірів бойову готовність взводу за темою: "Дії особового складу при отриманні сигналу " Навчальний збір".	Особовий склад слабо знає функціональні обов'язки за сигналом. Усунути до 10.10.2018. Ком. 1ПР: к-нСафонов І.І.	Недоліки усунути. Ком. 1 ПВ 1 ПР к-нт Протас В.В. 10.10.2018
15.10.2018	Перевірів бойову готовність взводу за темою: "Дії особового складу при отриманні сигналу " Навчальна тривога ".	Недоліки: - особовий склад невпевнено дії за сигналом; - конспект у командира взводу складений поверхово. Усунути до 17.10.2018. НІШ 1ПБ: м-р Дмитренко О.С.	Недоліки усунути. Ком. 1 ПВ 1 ПР к-нт Протас В.В. 17.10.2018

[illegible]

XVI. Записи осіб, які перевіряли облік та якість проведення занять

Дата перевірки	Зауваження по організації і проведенню занять та вказівки щодо ведення обліку бойової підготовки в журналі. Підпис особи, яка перевірила	Відмітка про усунення вказаних недоліків
01.10.2018	Вогнева підготовка. Тема № 1: "Стрілецькі тренування" Недоліки: - навчаємі слабо знають ТТХ штатної зброї; - НМТБ використовується не в повному обсягу. Усунути до 8.10.2018 Командир 3 ПР: ст.л-т Петренко С.В	Недоліки усунуто. Проведено додаткове заняття, прийнято заліки. Ком. 1 ПВ 1 ПР к-нт Протас В.В. 08.10.2018
08.10.2018	Стройова підготовка. Тема № 1: "Стройові прийоми та рух без зброї". Недоліки: - у 2 відділенні недостатньо відпрацьовано питання потребує покращення; - у командира 3 відділення конспект складений поверхово. ЗНШ: к-н Погребний О.О.	Недоліки усунуто. Проведено додаткове тренування з 2-м відділенням. Ком. 1 ПВ 1 ПР к-нт Протас В.В. 10.10.2018

XVII. Зауваження начальників по веденню журналу

Дата перевірки	Посада, військове звання, прізвище та ініціали начальників та перевіряючих	Зауваження та вказівки по веденню журналу та підпис перевіряючого	Термін усунення виявлених недоліків, відмітка про виконання
11.10.2018	Командир 3 ПР: ст.л-т Петренко С.В	Перевірив облік та ведення журналу. Недоліки: - відсутній підписи керівника занять за 04.10.18 по ТПВ; - не виставлена оцінка кожному навчаємому на занятті по ФП 01.10.2018. Усунути до 18.10.2018	Недоліки усунуто. Ком. 1 ПВ 1 ПР к-нт Протас В.В. 17.10.2018

VI. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ОСНОВНИХ ФОРМ РОБОТИ З ОСОБОВИМ СКЛАДОМ

Бесіда – це більш проста форма виховного впливу, яка характеризується простотою викладання і живим спілкуванням з аудиторією. Проводяться бесіди, як правило командним складом підрозділу чи частини, а також до проведення цієї форми залучаються робітники бібліотеки частини, музею чи кімнати бойової слави. Приступаючи до підготовки до бесіди, виступаючий чітко з'ясовує основні проблеми, які необхідно розглянути. Підбирає матеріал та вивчає його, складає план-конспект бесіди, а при необхідності складається письмовий текст, який повинен бути простим і зрозумілим, де визначаються головні думки бесіди.

При проведенні бесіди використовуються схеми, діаграми, записи. В кінці бесіди обов'язково робиться висновок, який пов'язується з безпосередньою службово-бойовою діяльністю підрозділу.

Характерною ознакою бесіди є те, що в ній активну роль грають і той, хто її проводить, і слухачі. В ході бесіди задаються запитання, робляться зауваження, висловлюються різні думки, що сприяє розвитку обговорення по суті питань. Провідна роль ведучого бесіди полягає в тому, щоб спрямувати цю розмову в необхідне русло, викликати слухачів на відвертий обмін думками, впевнено і аргументовано відповісти на поставлені запитання.

Важливим є те, що бесіда служить істотним джерелом інформації про стан справ в підрозділі, про настрої, потреби та запити воїнів.

Інформування – це одна з обов'язкових та найбільш оперативних форм інформаційно-пропагандистської роботи. Проводиться вона з метою ознайомлення особового складу з внутрішніми та міжнародними подіями, роз'яснення чергових завдань, які стоять перед військами, спрямування зусиль військовослужбовців на їх якісне виконання.

Завдання інформування: досягнення необхідного рівня політичної, правової і моральної свідомості, допомога особовому складу у формуванні особистісних та національно-патріотичних загальних інтересів державного спрямування у визначенні матеріальних і духовних потреб, мотивів поведінки у ході виконання службових обов'язків.

Планування тематики інформувань здійснюється централізовано відділеннями (групами) по роботі з особовим складом військових частин на місяць.

Визначена в плані тематика інформування повинна відбивати суть становища в суспільстві, частинах та підрозділах Національної гвардії України, враховуючи при цьому завдання, які виконуються особовим складом.

Відповідно до директиви командувача Національної гвардії України №15 від 29 вересня 2014 р. "Про організацію роботи з особовим складом у Національній гвардії України" тематичне інформування (суспільно-політичне, військове, технічне та ін.), необхідно проводити:

- з офіцерами та військовослужбовцями військової служби за контрактом – у третій тиждень місяця протягом 30 хвилин;

- з військовослужбовцями, які проходять військову службу за контрактом та заступають для несення служби в змінному режимі, – за всіма напрямками службово-бойової діяльності до 10 хвилин під час інструктивних занять перед кожним заступленням;

- з військовослужбовцями строкової служби – два рази на тиждень до 20 хвилин.

Оперативне (бойове) інформування проводиться за рішенням відповідного командира (начальника) в будь-який час з метою повідомлення інформації, яка потребує негайного доведення.

Правове інформування проводиться:

- з офіцерами та військовослужбовців військової служби за контрактом в перший тиждень місяця тривалістю 30 хвилин;

- з військовослужбовцями строкової служби – щотижня до 10 хвилин.

VII. ПОРЯДОК ПІДГОТОВКИ КЕРІВНИКА ДО ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Якість проведення занять, їх реальність в багатьох випадках залежить від того, наскільки вони ретельно та всебічно підготовлені.

Підготовка навчальних занять включає:

- уточнення або визначення вихідних даних;
- особисту підготовку до занять керівника й особового складу;
- вибір і підготовку району (місця) проведення занять;
- вибір і підготовку імітаційних та інших матеріальних засобів

Вихідними даними для підготовки до заняття є:

- тема заняття;
- навчальна й виховна цілі;
- навчальні питання;
- склад підлеглих;
- час, який відведено на заняття;
- місце (район) проведення заняття;
- норми розподілу імітації, матеріальних засобів, моторесурсів тощо.

Значна частина зазначених даних міститься в програмах і планах бойової й спеціальної підготовки, розкладі занять, вказівках старших командирів і начальників. Дані, які старшим командиром невизначені, керівник заняття визначає самостійно.

У ході підготовки до заняття керівник, перш за все, повинен **усвідомити тему**, розкрити її зміст, визначити прийоми й способи дій, обстановку, на фоні якої вони мають бути відпрацьовані, з чого слід почати й чим закінчити відпрацювання теми. Щоб правильно і змістовно розкрити матеріал теми, керівник повинен вивчити положення Статуту бойової служби (СБС) внутрішніх військ, настанову щодо служби штабів, керівні накази, організаційно-методичні вказівки з підготовки військ на поточний рік, матеріал за даною темою з преси, нормативи, які належить відпрацювати на занятті, а також з'ясувати, що вже відпрацьовано за цією темою на попередніх заняттях.

Усвідомивши тему, керівник визначає **навчальні і виховні цілі заняття**. Навчальна цілі для основних категорій військовослужбовців, як правило, визначає, які конкретно прийоми й дії повинні бути відпрацьовані тією або іншою категорією. Виховна цілі заняття, як правило, формулюється у відповідності до тих конкретних рис характеру й поведінки військовослужбовців, які будуть відпрацьовуватися на заняттях. Для теми "Взвод в обороні особливо важливого об'єкта (ОВО)" навчальна й виховна цілі можуть бути сформульовані так:

1. Вчити особовий склад взводу діяти при охороні й обороні ОВО.
2. Тренувати особовий склад в діях на випадок оборони ОВО, досягти злагоджених дій взводу при обороні об'єкта.

3. Виховувати у особового складу стійкість, мужність, наполегливість, рішучість.

Керівник заняття визначає цілі для всіх категорій військовослужбовців, тому на такому занятті має бути визначена ціль і для сержантського складу – дати практику сержантам взводу в управлінні підрозділами в ході оборони об'єкта, що перебуває під охороною.

Для визначення навчальних цілей з тактичної підготовки, наприклад, за темою "Механізований взвод у наступі" навчальна й виховна цілі формулюються наступні:

1. Тренувати командирів відділень в управлінні відділеннями в ході атаки, оволодінні об'єктом атаки та переслідуванні противника;
2. Добитися злагоджених дій особового складу взводу в ході заняття;
3. Розвивати у підлеглих хоробрість, витривалість, ініціативу, й рішучість при виконанні бойових завдань.

Навчальна ціль кожного заняття повинна конкретизуватися, враховуючи метод проведення заняття, підготовленість особового складу, вибір місця для його проведення і т. д.

Навчальні питання керівник заняття визначає зі змісту програми, навчальної і виховної цілі заняття і підготовленості особового складу. На заняттях, як правило, відпрацьовують такі питання, які потребують активних дій всіх підлеглих, пов'язані з виконанням прийомів й дій в ході бойової служби або за надзвичайних обставин і які дадуть змогу виробити в особового складу необхідні навички й уміння.

Протягом одного заняття з відділенням, взводом або ротою рекомендується відпрацьовувати 3–4 навчальних питання, охоплюючи діями певний конкретний період. Наприклад, за темою "Взвод в обороні особливо важливого об'єкта" навчальні питання можуть бути такими:

1. Вихід в заданий сектор і зайняття опорних пунктів, дообладнання їх, організація системи вогню в обороні.
2. Знешкодження атакуючого противника.
3. Порядок взаємодії з сусідами та адміністрацією об'єкта, який охороняється.

На занятті з ротою, більш тривалому за часом, може бути відпрацьовано 5–6 навчальних питань.

Проведене заняття може повторюватись, але в умовах ночі. У такому разі потрібно обирати такі навчальні питання, відпрацювання яких сприятиме навчанню особового складу правильно орієнтуватися, швидко й непомітно займати опорні пункти, вести вогонь по противнику, використовуючи прилади нічного бачення і без них. На таких заняттях командири повинні навчитися чітко керувати своїми підрозділами й підтримувати безперервний зв'язок і взаємодію в нічних умовах.

Визначивши навчальні питання, керівник повинен провести **розрахунок часу** на їх відпрацювання. При визначенні часу необхідно враховувати:

- загальний бюджет часу, відведений на тему;
- мету заняття;
- складність і важливість навчальних питань;
- час, який буде витрачено на вихід до місця проведення заняття і на перерви.

Особиста підготовка керівника включає в себе такі заходи: вивчення керівних документів, необхідної навчальної літератури, складання плану (план-конспекту) та розробка методичних матеріалів до нього.

Робота зі складання плану заняття має бути закінчена за 2–3 дні до проведення заняття, після чого керівник подає його на затвердження безпосередньому начальнику.

Повнота розкриття навчального матеріалу в плані проведення занять залежить від рівня методичної підготовленості керівника. Курсанти, які мають недостатній методичний рівень і досвід, повинні розробляти план заняття більш повно і змістовно. Ретельно розроблений план заняття дозволяє керівникові чітко й послідовно викладати матеріал й додержуватись методики проведення заняття, аналізувати свої дії, дії підлеглих і уявляти весь хід заняття ще до його початку. Ті положення й дії, які добре відомі керівникові, записувати до плану не потрібно. Немає потреби, наприклад, записувати до плану послідовність виконання прийому або дії, якщо керівник спланував на занятті його зразково показати, але порядок роботи командира (методику відпрацювання навчальних питань або окремих прийомів) записувати необхідно. Щоб керівник міг вільно орієнтуватися у плані заняття і з одного погляду мав можливість відновити у пам'яті послідовність подальших дій, найбільш важливі моменти у тексті виділяються кольором, підкресленням, напівжирним шрифтом тощо.

VIII. ТЕМАТИКА ТРЕНУВАНЬ ТА ЗАНЯТЬ З БОЙОВОЇ ПІДГОТОВКИ ЗА ЯКИМИ СКЛАДАЮТЬСЯ ПЛАНИ ПЕРЕД УБУВАННЯМ НА ВІЙСЬКОВЕ СТАЖУВАННЯ (ПРАКТИКУ)

№	Час	Місце	Тема заняття (тренування)
Стройове тренування			
1.	30 хв.	Стройовий плац	Тема: Стройові прийоми та рух без зброї. Заняття: Відпрацювання та вдосконалення поворотів на місці та в русі. (ст.30, 40 - 41 СС ЗСУ)
2.	30 хв.	Стройовий плац	Тема: Стройові прийоми та рух зі зброєю. Заняття: Відпрацювання та вдосконалення виконання прийомів "Ремінь – ПОСЛАБИТИ (ПІДТЯГТИ)", "Відділення () - покласти – ЗБРОЮ", "Відділення - ДО ЗБРОЇ ", "ЗА ЗБРОЮ" (ст.49, 106, 107 СС ЗСУ)
Хімічне тренування			
1.	30 хв.	Стройовий плац	Відпрацювання нормативів №1 "Надягання протигазу або респіратору" та №2"Користування несправним протигазом у зараженій атмосфері".
2.	30 хв.	Стройовий плац	Відпрацювання нормативу №4 "Надягання загальновійськового захисного комплексу (ЗЗК) і протигазу".
Ранкова фізична зарядка			
1.	50хв.	Спортивний майданчик	1-й варіант: Ходьба, біг, загально-розвивальні вправи – 10 хв. Біг 100м – 5 хв. Біг на 3000 м – 16 хв. Прийоми рукопашного бою – 5 хв. Вправи на гімнастичних снарядах-10 хв. Ходьба, вправи для розслаблення м'язів і в глибокому диханні – 4 хв.
Тактична підготовка			
1.	50 хв.	Стройовий плац	Тема № 1. Тактика дій під час припинення масових заворушень. Заняття 4. Тактика дій особового складу в групах бойового порядку з ліквідації масових заворушень (виконання стройових прийомів, дій зі спеціальними засобами, дій у складі підрозділу (групи).
Підготовка по зв'язку			
2.	50хв.	Клас бойової підготовки	Тема № 1. Будова та правила експлуатації портативних цифрових радіостанцій УКХ діапазону. Налаштування радіостанції та підготовка до зв'язку. Заняття 1. Призначення та ТТХ портативних цифрових радіостанцій УКХ діапазону. Вивчення меню радіостанції. Установка частоти (вибір каналу). Груповий, індивідуальний та аварійний виклик. Відправлення текстових повідомлень. Режим сканування каналів. Визначення координат положення на місцевості.
Стройова підготовка			
1.	50 хв.	Стройовий плац	Тема № 1. Стройові прийоми і рух без зброї. Заняття 2. Виконання військового вітання на місці та під час руху. Вихід зі строю, підхід до начальника та повернення в стрій.

ІХ. ЗРАЗКИ ПЛАНІВ ТРЕНУВАНЬ ТА НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командир 2 стрілецької роти
капітан

Я.В. Зінков

_____ 20____

ПЛАН

проведення стройового тренування
з особовим складом 1 стрілецького взводу 2 стрілецької роти
23.01.2019 року

Тема : Стройові прийоми та рух без зброї.

Заняття : Повороти на місці та в русі.

Навчальні цілі:

1. Вироблення у особового складу стійких навичок у вмілому виконанні поворотів на місці та в русі;
2. Виховання у особового складу військову дисципліни в строю та поваги до стройової підготовки.

Навчальні питання:

1. Повороти на місці.
2. Повороти в русі.

Час: 30 хвилин

Метод: практичний

Місце: стройовий плац

Керівництва та посібники:

1. Статути Збройних Сил України: збірник законів: чинне законодавство зі змінами та допов. (офіц. текст) – К.: Паливода А.В., 2016. – 424с.- (Закони України);
2. Методика стройової підготовки [Текст]: Навч. метод. посіб./ В.І.Сомов, С.Т.Полторак, Я.М. Галів та інші; ГУВВ – К.:2003. - 253с.

Матеріальне забезпечення:

1. Форма одягу польова за сезоном;
2. Барабан – 1 шт.

ХІД ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
I	Вступна частина	2	<p>Приймаю доповідь головного сержанта взводу, перевіряю наявність особового складу, зовнішній вигляд, даю команди на усунення помічених недоліків.</p> <p>Оголошую тему, навчальні питання тренування й порядок їх відпрацювання.</p> <p>Коротко нагадую військовослужбовцям заходи безпеки.</p>
1.	Повороти на місці.	10	<p>Роз'яснюю, що повороти на місці виконуються одиночними військовослужбовцями на всіх заняттях, при підході до начальника та відході від нього, а також при поверненні у стрій і підрозділами, як на заняттях, так і під час шиккування та руху.</p> <p><i>Тренування поворотам на місці починаю після відпрацювання стройового положення,</i> тому що тільки на його основі можна правильно засвоїти ці прийоми.</p> <p>Спочатку з особовим складом відпрацьовую повороти праворуч, ліворуч, а потім повороти півоберта праворуч, півоберта ліворуч;</p> <p>Шикую відділення по периметру стройового майданчика (в одну шеренгу з інтервалом чотири кроки), виходжу на середину строю і показую поворот в цілому у встановленому темпі.</p> <p>Показуючи прийом за розподілом, пояснюю, що повороти виконуються за командами: "Кру-ГОМ" - на півкола, "Ліво-РУЧ" - на чверть кола, "Півоберта ліво-РУЧ" - на одну восьму кола і проводяться в бік лівої руки на лівому підборі й на правому носку; "Право-РУЧ" і "Півоберта право-РУЧ" - у бік правої руки на правому підборі й на лівому носку.</p> <p><i>Всі повороти підчас тренування виконуються на два рахунки:</i> на "раз" військовослужбовці повертаються у</p>

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<p>визначений бік, зберігаючи правильне положення корпусу та не згинаючи ніг у колінах, переносять вагу тіла на ногу, що попереду, на "два" - найкоротшим шляхом приставляють другу ногу.</p> <p>Для чіткого і точного повороту на місці необхідно перенести вагу тіла на ту ногу, вбік якої буде виконуватися поворот, з одночасним ривком корпусу вбік повороту і сильним упором на носок протилежної ноги, зберігаючи стійке положення тіла.</p> <p>Після цього показую прийом у повільному темпі з одночасним роз'ясненням порядку дій за підготовчою і виконавчою командами. Поворот праворуч розучується за розподілом на два рахунки.</p> <p>Після показу прийому за розподілом, командую: "Право-РУЧ, за розподілом, роби - РАЗ, роби - ДВА".</p> <p>Слідкую за тим, щоб ті, хто навчається, на перший рахунок різко повернулись в сторону правої руки на правому підборі і на лівому носку, зберігаючи положення корпусу, як і при стройовому положенні, не згинаючи ніг у колінах, переносячи вагу тіла на ногу, що попереду.</p> <p>Підбор ноги, що стоїть ззаду і носок ноги, що попереду, повинні бути розвернуті так, щоб після закінчення повороту носки були розвернуті на ширину ступні. Положення рук таке, як і при стройовому положенні.</p> <p>При неправильному або нечіткому виконанні елемента за рахунком "раз" подається команда "Відставити". На рахунок "роби - ДВА" найкоротшим шляхом приставити ліву ногу, не згинаючи її у коліні.</p> <p>Після вивчення повороту праворуч за розподілом, починаю розучування його в цілому. Для цього подаю команду "Право-РУЧ" і супроводжую її підрахунком уголос "РАЗ, ДВА".</p> <p>Вивчення прийому продовжую лічбою уголос</p>

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<p>тих, хто навчається, або під барабан.</p> <p>Під час вивчення повороту звертаю увагу на те, щоб він виконувався не тільки за допомогою ніг, а й за допомогою різкого руху корпусом в сторону повороту з дотриманням усіх правил стройового положення.</p> <p>Після закінчення тренування з виконання повороту праворуч, спочатку показую в цілому, а потім за розподілом поворот ліворуч. Поворот ліворуч також виконується на два рахунки.</p> <p>За командою "Ліво-РУЧ, за розподілом, роби - РАЗ" військовослужбовці повинні повернутися на лівому підборі й на правому носку, перенести вагу тіла на ліву ногу, зберігаючи правильне положення корпусу, не згинаючи ніг у колінах і не розмахуючи руками під час повороту. На рахунок "роби - ДВА" праву ногу треба найкоротшим шляхом приставити до лівої так, щоб підбори були разом, а носки розвернуті на ширину ступні.</p> <p>Після показу і пояснення повороту ліворуч у такій же послідовності проводжу тренування з виконання цього повороту.</p> <p>Вивчивши з взводом поворот ліворуч, переходжу до вивчення повороту кругом.</p> <p>Показую прийом в цілому, потім за розподілом на два рахунки.</p> <p>Далі пояснюю, що поворот кругом виконується за командою "Кру-ГОМ" так, як і поворот ліворуч, з тією лише різницею, що розворот корпусу робиться на 180°.</p> <p>За командою "Кру-ГОМ, за розподілом, роби - РАЗ" треба різко повернутися на лівому підборі й правому носку, не згинаючи ніг у колінах, перенести вагу тіла на підбор лівої ноги, подавши корпус трохи вперед. Під час повороту кругом також не дозволяється розмахування руками навколо корпусу.</p> <p>На рахунок "роби - ДВА" треба найкоротшим шляхом приставити праву ногу до лівої так, щоб підбори були разом, а носки розвернуті на</p>

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<p>ширину ступні.</p> <p>Добившись правильного виконання прийому за розподілом, переходжу до тренування з виконання повороту кругом в цілому.</p> <p>Під час тренування уважно стежу за тим, щоб військовослужбовці завчасно не зривали з місця ногу, що стоїть позаду, а при повороті не допускали хитання корпусом та розмахування, руками.</p> <p>Якщо військовослужбовець виконує поворот або його елемент неправильно, подаю команду "Відставити", вказую на помилки і подаю команду на повторення.</p> <p>Якщо військовослужбовець повторює помилку, то виводжу його зі строю, показую йому помилку, подаю команди, навчаю його і усуваю в процесі виконання команди всі неправильні дії.</p> <p>Військовослужбовці, які в цей час знаходяться у строю, виконують прийом за командами командира разом з тим, хто навчається. Після закінчення навчання військовослужбовця, який допустив помилку, наказую йому стати в стрій і викликаю для навчання чергового військовослужбовця зі строю.</p> <p><i>Під час виконання поворотів на місці характерні такі помилки:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - передчасний поворот корпусу за підготовчою командою, - згинання ніг у колінах, - розмахування руками при повороті, - нахил голови вниз, - опускання грудей або випинання живота, - відхилення корпусу назад, - поворот не на підборі, а на всій ступні, - при повороті кругом неповний розворот, - приставляння ноги не найкоротшим шляхом і при цьому хитання корпусу.

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
2.	Повороти в русі.	15	<p>Тренування поворотів під час руху починається з показу їх командиром.</p> <p>Після показу повороту праворуч під час руху в цілому поворот вивчається за розподілом на три рахунки.</p> <p>Для тренування повороту праворуч здійснюю розподіл взводу на перший та другий, розташовую військовослужбовців навпроти один одного у вісім кроків з інтервалом у чотири кроки, щоб кожний з них знаходився напроти малого квадрату на внутрішніх лініях стройового майданчика.</p> <p>Тренування проводжу на чотири рахунки з рухом три кроки вперед за командою: "Поворот під час руху праворуч на чотири рахунки, кроком - РУШ і підраховує: "раз, два, три, чотири". На рахунок "раз, два, три" військовослужбовці роблять три стройових кроки вперед уздовж лінії квадрату, а під гучний рахунок "чотири" - поворот праворуч і крок. За наступним рахунком "раз, два, три, чотири" вправа повторюється. Військовослужбовці роблять рухи по квадрату 4х4 кроки.</p> <p>Спочатку темп руху 70 кроків за хвилину, а потім - 110-120 кроків за хвилину під барабан.</p> <p>Перед відпрацюванням повороту ліворуч підкреслюю, що він виконується так само, як поворот під час руху праворуч, з тією лише різницею, що поворот ліворуч проводиться після чотирьох кроків, а на черговий рахунок "раз" виконується поворот на носку правої ноги. Виконавча команда подається одночасно з поставленням лівої ноги на землю.</p> <p>Для тренування повороту ліворуч відводжу взвод на крок назад і розташовую його на зовнішній лінії прямокутника. Виконання повороту починаю за командою "Поворот під час руху ліворуч на чотири рахунки, кроком - РУШ" і далі ведеться на рахунок "раз, два, три, чотири", а під наступний гучний рахунок</p>

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<p>"РАЗ" військовослужбовці роблять поворот і крок, на рахунок "два, три, чотири" продовжують рух.</p> <p>Тренування завершую на рахунок військовослужбовців або під барабан.</p> <p>Для кращого засвоєння проводжу тренування у поворотах праворуч і ліворуч злито по малому і великому квадрату стройового майданчика, для чого взвод рухається з дистанцією між військовослужбовцями чотири кроки.</p> <p><i>Поворот кругом під час руху</i> на відміну від поворотів праворуч, ліворуч виконується на носках обох ніг і рух після повороту починається з лівої ноги в той момент, коли ноги знаходяться на носках. Опускатися на п'яти після повороту не дозволяється.</p> <p>Роз'яснюю, що для повороту кругом виконавча команда подається одночасно з поставленням правої ноги на землю, а потім на три рахунки виконується поворот.</p> <p>Вивчення повороту кругом починається за розподілом на чотири рахунки за командою "Поворот під час руху кругом, за розподілом: роби - РАЗ, роби --, ДВА, роби - ТРИ, роби - ЧОТИРИ".</p> <p>Для повороту кругом на рахунок "роби - РАЗ" військовослужбовці роблять крок вперед з лівої ноги і залишаються в такому положенні, на рахунок «роби - ДВА» виносять праву ногу на півкроку вперед, трохи ліворуч і, різко повернувшись у бік лівої руки на носках обох ніг, залишаються в такому положенні.</p> <p>На рахунок "роби - ТРИ" роблять крок з лівої ноги вперед, а на рахунок "роби - ЧОТИРИ" приставляють праву ногу.</p> <p>Вправу повторюю у тій самій послідовності в новому напрямку спочатку на рахунок, а потім самотійно на рахунок самих військовослужбовців або під барабан.</p> <p>Під час виконання повороту кругом особливу</p>

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<p>увагу звертаю на різкість повороту, а також на рух рук у такт кроку, тобто коли на рахунок "роби - ДВА" спочатку виноситься права нога на півкроку вперед, належить разом з нею посилати ліву руку вперед, а праву назад. Як тільки права нога опуститься на носок, руки повинні бути опущені. На момент початку повороту на носках обох ніг руки, рухаючись у такт кроку, опиняться внизу. На рахунок "роби - ТРИ" права рука починає рух вперед, а ліва назад.</p> <p>Уважно стежу за тим, щоб при виносі правої ноги на півкроку вперед руки не притискалися. Особливу увагу під час тренування у виконанні повороту приділяю координації руху рук у такт кроку.</p> <p>Тренування з виконання цього прийому проводжу в комплексі з рухом три кроки вперед за командою "Поворот кругом з рухом три кроки вперед, кроком- РУШ", а на рахунок "раз, два, три" робляться три кроки, на рахунок "чотири" - поворот кругом.</p> <p>Закінчуючи заняття, одночасно треную всіх військовослужбовців рухатися стройовим кроком і виконанню поворотів під час руху.</p>
III	Заключна частина	3	<p>- перевіряю наявність матеріально-технічної бази;</p> <p>- підводжу підсумки тренування, визначаю кращих, гірших нагадую тему, питання, навчальні та виховні цілі та ступінь їх досягнення;</p> <p>- закінчую заняття.</p>

Керівник заняття
курсант

(підпис)

В.В. Протас

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командир 2 стрілецької роти
капітан

Я.В. Зінков

_____ 20____

ПЛАН

проведення стрійового тренування
з особовим складом 1 стрілецького взводу 2 стрілецької роти
25.01.2019 року

Тема : Стрійові прийоми та рух зі зброєю.

Заняття : "Ремінь – ПОСЛАБИТИ (ПІДТЯГТИ)", "Взвод - покласти – ЗБРОЮ",
"Взвод - ДО ЗБРОІ ", "ЗА ЗБРОЮ".

Навчальні цілі:

1. Вироблення у особового складу стійких навичок у вмілому виконанні прийомів "Ремінь – ПОСЛАБИТИ (ПІДТЯГТИ)", "Взвод - покласти – ЗБРОЮ", "Взвод - ДО ЗБРОІ ", "ЗА ЗБРОЮ";
2. Виховання у особового складу військової дисципліни в строю та поваги до зброї та стрійової підготовки.

Навчальні питання:

1. "Ремінь – ПОСЛАБИТИ (ПІДТЯГТИ)".
2. "Взвод - покласти – ЗБРОЮ", "Взвод - ДО ЗБРОІ ", "ЗА ЗБРОЮ".

Час: 30 хвилин

Метод: практичний

Місце: стрійовий плац

Керівництва та посібники:

1. Статути Збройних Сил України: збірник законів: чинне законодавство зі змінами та допов. (офіц. текст) – К.: Паливода А.В., 2016. – 424с.- (Закони України);
2. Методика стрійової підготовки [Текст]: Навч. метод. посіб./ В.І.Сомов, С.Т.Полторак, Я.М. Галів та інші; ГУВВ – К.:2003. - 253с.

Матеріальне забезпечення:

1. Форма одягу польова за сезоном;
2. Зброя - штатна;
3. Барабан – 1 шт.

ХІД ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
I.	Вступна частина	2	<p>Приймаю доповідь головного сержанта взводу, перевіряю наявність особового складу, припасування зброї, зовнішній вигляд, даю команди на усунення помічених недоліків.</p> <p>Оголошую тему, навчальні питання тренування й порядок їх відпрацювання.</p> <p>Коротко нагадую військовослужбовцям заходи безпеки.</p>
1.	"Ремінь – ПОСЛАБИТИ (ПІДТЯГТИ)".	15	<p>Для послаблення і підтягнення ремня подається команда "Ремінь -ПОСЛАБИТИ (підтягти)".</p> <p>Показую порядок виконання прийому в цілому, а потім за розподілом з коротким поясненням.</p> <p>Після показу розмикаю відділення на чотири кроки і приступаю до <i>розучування прийому на сім рахунків:</i></p> <p>на рахунок "роби - РАЗ" подати праву руку за ременем трохи вгору, зняти автомат із плеча й, підхопивши його лівою рукою за ложе й ствольну накладку, тримати перед собою вертикально магазином ліворуч, дульним зрізом на висоті підборіддя.</p> <p>на рахунок "роби - ДВА" взяти правою рукою за ложе й ствольну накладку вище лівої кисті.</p> <p>на рахунок "роби - ТРИ" ліву руку опустити вздовж лівого стегна, а праву з автоматом - вздовж правого стегна.</p> <p>на рахунок "роби - ЧОТИРИ" зробити півоберта праворуч, одночасно відставити ліву ногу на крок ліворуч так, щоб ступні обох ніг були паралельні.</p> <p>на рахунок "роби - П'ЯТЬ", нахилившись уперед, уперти зброю прикладом у стопу лівої ноги, а стволом покласти на згин правого ліктя; ноги в колінах не згинати;</p>

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<p>тримаючи правою рукою пряжку ременя, лівою рукою підтягти (послабити) ремінь.</p> <p>на рахунок "роби - ШІСТЬ" зробити півоберта ліворуч і приставити ліву ногу до правої, автомат тримати правою рукою вздовж стегна.</p> <p>на рахунок "роби - СІМ" автомат закинути за праве плече в положення "на ремінь", а ліву руку швидко опустити та самостійно прийняти стройове положення.</p> <p>Проводжу тренування з виконання прийому на сім рахунків - 5 хвилин; Після показу та тренування прийому за розподілом показую прийом в цілому. Проводжу тренування з виконання прийому в цілому - 5 хвилин.</p>
2.	"Взвод - покласти – ЗБРОЮ", "Взвод - ДО ЗБРОЇ", "ЗА ЗБРОЮ".	10	<p>Пояснюю військовослужбовцям, що зброя кладеться на землю і береться за командою командира.</p> <p>Роз'яснюю з попутним показом порядок виконання прийому по розділам: Для навчання прийомам подається команда "Покласти зброю, за розподілом: роби - РАЗ, роби - ДВА, роби - ТРИ".</p> <p>На рахунок "роби - РАЗ" автомат (гранатомет) береться у праву руку, карабін і кулемет - до ноги; у кулемета, крім того, відкидають сошку.</p> <p>На рахунок "роби - ДВА" роблять лівою ногою крок уперед, кладуть зброю на землю ручкою затвора (затворної рами) вниз, затильником приклада біля носка правої ноги (права нога в коліні не згинається). Ручні гранатомети кладуться на землю ручкою ствола ліворуч, кулемети ставляться на сошки.</p> <p>На рахунок "роби - ТРИ" вирівнюються, приставляють ліву ногу до правої і приймають стройове положення.</p> <p>Розмикаю взвод на чотири кроки з обох сторін стройового майданчика і приступаю до тренування у складі відділень.</p>

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<p>Під час тренування з виконання прийому "ПОКЛАСТИ ЗБРОЮ" звертаю особливу увагу на те, щоб військовослужбовці за підготовчою командою брали зброю в праву руку без нахилу корпусу, а за виконавчою - робили повний крок лівою ногою вперед, не згинаючи праву ногу в коліні, і дивились уперед.</p> <p>Після того, як вивчено прийом "ПОКЛАСТИ ЗБРОЮ", приступаю до розучування прийомів "ДО ЗБРОЇ" і "ЗА ЗБРОЮ".</p> <p>За командою "ДО ЗБРОЇ" військовослужбовці стають ліворуч від зброї і приймають стройове положення, при цьому носок правої ноги повинен знаходитися на лінії затильника приклада. Оскільки цей прийом простий і не вимагає розучування за розподілом, тому увагу звертаю на те, щоб військовослужбовці за командою "ДО ЗБРОЇ" швидко займали місця біля своєї зброї.</p> <p>Розучування прийому "ЗА ЗБРОЮ" за розподілом проводиться <i>на три рахунки</i>.</p> <p>На рахунок "роби - РАЗ" роблять лівою ногою крок уперед і, нахилившись, беруть зброю у праву руку, при цьому права нога повинна бути прямою.</p> <p>На рахунок "роби - ДВА" випроставшись, приставляють ліву ногу до правої, зброю тримають у правій руці; у кулеметах попередньо складаються сошки.</p> <p>На рахунок "роби - ТРИ" беруть зброю в положення "на ремінь" і приймають стройове положення.</p> <p>Треную виконання прийомів "Взвод - покласти – ЗБРОЮ", "Взвод - ДО ЗБРОЇ", "ЗА ЗБРОЮ" в цілому у складі відділень.</p>
III.	Заклучна частина	3	<ul style="list-style-type: none"> - перевіряю наявність зброї, матеріальної бази; - підводжу підсумки тренування, визначаю кращих, гірших нагадую тему, питання, навчальні та виховні цілі та ступінь їх досягнення; - закінчую заняття.

курсант

(підпис)

В.В. Протас

ЗАТВЕРДЖУЮКомандир 2 стрілецької роти
капітан**Я.В. Зінков**

20_____

ПЛАН

проведення ранкової фізичної зарядки
з особовим складом 1-го 1стрілецького взводу 2-ої стрілецької роти
30.01.2019 року

Тема : Комплексне тренування (варіант №1).**Навчальні цілі:**

1. Систематичне фізичне тренування та загартовування військовослужбовців.
2. Швидке приведення організму після сну в бадьорий стан.
3. Розвиток витривалості та удосконалення військово-прикладних навичок прискореного пересування у складі підрозділу.
4. Виховання у особового складу вірного відношення до здорового способу життя та спорту у військовій справі.

Навчальні питання:

1. Ходьба, біг, загально-розвивальні вправи.
2. Біг 100 м.
3. Прийоми рукопашного бою.
4. Біг на 1000 м.
5. Ходьба, вправи для розслаблення м'язів і в глибокому диханні.

Час: 30 хвилин**Метод:** практичний**Місце:** спортивний майданчик**Керівництва та посібники:**

1. Наказ МВС України від 26.10.2014р. №1067 "Інструкція з організації і проведення фізичної підготовки в Національній гвардії України".

Матеріальне забезпечення:

1. прапорці;
2. секундомір.

ХІД ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
	Підготовча частина – 7 хв.		
	Шикування, доведення завдань і змісту занять,	2	Взвод – у двошеренговому строю
	Стройові прийоми, ходьба, біг, вправи під час руху і на	5	Виконувати в складі взводу. Темп виконання вправ – середній. Кожну вправу повторити 4 – 6 разів
	Основна частина – 20 хв.		
			Основну частину заняття організувати груповим способом на двох навчальних місцях по 10 хвилин: 1 місце - біг 100м та прийоми рукопашного бою (по 5 хвилин), 2 місце – вправи на гімнастичних снарядах. Зміна навчальних місць за командою. Також на одному навчальному місці в складі взводу – Біг на 3000м.
	Біг 100 м	5	<p>По черзі по два військовослужбовці з високого старту на біговій доріжці відпрацьовують виконання вправи.</p> <p>Для кожної двійки подаю команди «НА СТАРТ» і «УВАГА», «РУШ»</p> <p>За командою «НА СТАРТ» військовослужбовець з початкового положення (3-5 кроків від лінії старту) підходить до лінії старту. Сильніша нога – на лінії старту, інша – на 1 – 1, 5 ступні позаду. Стопи ніг паралельні, тулуб прямо, руки опущені. За командою «УВАГА» нахилитися вперед, центр тяжіння перенести на ногу, яка стоїть попереду. Руку, протилежну нозі, що стоїть попереду, трохи подати вперед. Інша рука, зігнута в лікті, відводиться назад (кисть – збоку тулуба). За командою «РУШ» енергійно почати біг з поступовим випрямленням тулуба.</p>

	Прийоми рукопашного бою	10	Відпрацьовую у складі підгрупи перший комплекс прийомів рукопашного бою на 16 рахунків (без зброї): вихідне положення – стройова стійка. Даю рахунок з зразковим показом, слідкую за вірним виконанням військовослужбовцями всіх елементів комплексу.
	Біг на 1000 м	5	Перешикову о/с в колону по 3 подаю команду « БІГОМ РУШ » Звертаю увагу на те, щоб слабо встигаючі військовослужбовці по біговим вправам були спереду. Темп бігу повільний.
	Заклучна частина – 3 хв.		
	Ходьба в повільному темпі, вправи в глибокому диханні і	2	Виконувати в колоні по одному по периметру майданчика
	Підбиття підсумків заняття	1	Взвод – у двошеренговому строю

Керівник заняття
курсант

(підпис)

В.В. Протас

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командир 2 стрілецької роти
капітан

Я.В. Зінков

_____ 20____

ПЛАН

проведення тренування з відпрацювання нормативів РХБ захисту
з особовим складом 1-го стрілецького взводу 2-ої стрілецької роти
02.02.2019 року

Тема : Норматив №1 "Надягання протигазу або респіратору", норматив №2
"Користування несправним протигазом у зараженій атмосфері".

Навчальні цілі:

1. Перевірка технічного стану індивідуальних засобів захисту особового складу;
2. Вироблення у особового складу стійких навичок у вмілому користуванні протигазом (респіратором);
3. Навчання особового складу впевненим діям при прориві шолом-маски, пробої фільтруючої (поглинаючої) системи;
4. Виховання у особового складу психологічної готовності до дій в умовах хімічного зараження.

Навчальні питання:

1. Норматив №1 "Надягання протигазу або респіратору"
2. Норматив №2 "Користування несправним протигазом у зараженій атмосфері"

Час: 30 хвилин

Метод: практичний

Місце: стрйовий плац

Керівництва та посібники:

1. Наказ КНГУ від 14.03.2016р. №151 "Про підготовку військовослужбовців військових частин (підрозділів) Національної гвардії України";
2. Радіаційний, хімічний та біологічний захист підрозділів. Навчальний посібник / В.В.Мельниківський, Г.Б.Гишко, В.Г.Грицай, В.І.Плахотя – Х.: Академія внутрішніх військ МВС України, 2009. – 269 с.

Матеріальне забезпечення:

1. Форма одягу польова за сезоном;
2. Респіратор - на кожного;
3. Протигаз ПМК (ПМК-2) – на кожного.

ХІД ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
I.	Вступна частина	2	<p>Приймаю доповідь головного сержанта взводу, перевіряю наявність особового складу, зовнішній вигляд, наявність у особового складу протигазів та респіраторів, їх технічний стан, даю команди на усунення помічених недоліків.</p> <p>Оголошую тему, навчальні питання тренування й порядок їх відпрацювання.</p> <p>Коротко нагадую військовослужбовцям заходи безпеки.</p>
1.	Норматив №1 "Надягання протигазу або респіратору"	15	<p><i>Відпрацювання нормативу №1 "Надягання протигазу або респіратору" відпрацьовується у наступній послідовності:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. нагадування умов виконання нормативів та заходів безпеки - 3 хв.; 2. тренування у надяганні протигазу - 12 хв. (5 - 6 разів надягання протигазу на час з розбором помилок, які були допущені тими, хто навчаються). <p>Вихідне положення: навчаємі, у складі взводу (відділення) знаходяться на позиції, у бойовій або спеціальній техніці, відпочивають на привалі тощо.</p> <p>Порядок виконання нормативу №1 (РХБ захист). Протигаз використовується в трьох положеннях: "похідне", "напоготові" і "бойове".</p> <p><i>Для того, щоб привести протигаз в "похідне" положення, необхідно:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • надіти сумку з протигазом через праве плече так, щоб вона знаходилась на лівому боці, а клапан її був ззовні; • підігнати за допомогою пересувної пряжки довжину лямки так, щоб верхній край сумки був на рівні верхнього зрізу поясного ремня; • відстібнути клапан протигазової сумки; • вийняти шолом-маску (маску) і перевірити стан окулярного вузла і клапанів видиху (приладу для приймання рідини); забруднене скло окулярного вузла протерти, якщо плівки, які не запотівають, втратили прозорість, їх необхідно змінити;

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<ul style="list-style-type: none"> • скласти шолом-маску (маску) і покласти її до сумки, застібнувши клапан протигазової сумки; • пересунути сумку назад так, щоб під час ходьби вона не заважала руху руки і за необхідністю закріпити протигаз на тулубі за допомогою поясної тасьми <p>У положенні "напоготові" протигаз переводиться за командою "ПРОТИГАЗ ПРИГОТУВАТИ", для чого:</p> <ul style="list-style-type: none"> • пересувається вперед так, щоб було зручно дістати протигаз двома руками • розстібається клапан протигазової сумки (у ПМК і ПМК-2 сумка не розстібається), а поясна тасьма обноситься навколо талії і закріплюється; • головний убір і сталевий шолом готуються до швидкого знімання (розв'язуються мотузки, розстібаються клапани та ремінці). <p>У "бойове" положення протигаз переводиться за сигналом "ХІМІЧНА ТРИВОГА" або за командою "ГАЗИ", а також самостійно (без команди і сигналів) під час виявлення радіоактивного зараження (забруднення), отруйних речовин, біологічних засобів або СДОР.</p> <p>У цьому випадку необхідно швидко заплющити очі, затримати дихання, зняти головний убір, вийняти шолом-маску (маску), взявши її обома руками за стовщені краї в нижній частині таким чином, щоб великі пальці були зовні шолому, а решта - усередині; прикласти нижню частину шолом - маски до підборіддя і різким рухом рук вгору і назад натягнути шолом - маску на голову; зробити різкий видих, розплющити очі, відновити дихання і надіти головний убір. Якщо шолом-маска надіта з перекосом (очковий вузол не знаходиться проти очей) або утворились складки на масці - поправити шолом-маску і розправити складки.</p> <p>Протигаз знімається за командою "ПРОТИГАЗ ЗНЯТИ".</p> <p>В цьому випадку необхідно:</p>

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<ul style="list-style-type: none"> • покласти зброю; • зняти сталевий шолом, головний убір, підшоломник; • великим пальцем правої руки злегка відтягнути шолом-маску (маску) з внутрішньої сторони правого боку та рухом руки вперед і догори зняти протигаз; • скласти шолом-маску (маску) та покласти її до сумки; • надягнути головний убір та сталевий шолом, якщо вони не заражені. <p>Норматив №1 (РХБ захист) виконується по команді "ГАЗИ". По цій команді протигаз переводиться з "похідного" положення в "бойове" у п'ять прийомів.</p> <p>Перший прийом. Заплющити очі, затримати дихання, лівою рукою взятися за дно протигазової сумки, а правою - за шолом-маску.</p> <p>Другий прийом. Утримуючи сумку лівою рукою, вийняти лицьову частину протигазу із сумки правою рукою й утримувати її прямо перед собою.</p> <p>Третій прийом. Відпустивши дно протигазової сумки, ліву та праву руку в лицьову частину так, щоб чотири пальці були усередині її, а великий палець - зовні, біля підборідної частини.</p> <p>Четвертий прийом. Злегка розтягти стовщену частину шолом-маски, прикласти до підборіддя і різким рухом вгору і назад надягти шолом-маску на голову.</p> <p>П'ятий прийом. Зробити різкий видих, розплющити очі, відновити дихання. Надягнути головний убір. Якщо усе виконано правильно, то шолом - маска буде надіта без перекосів і складок, а окулярний вузол буде знаходитися суворо напроти очей.</p> <p>Оцінки за одиночне виконання: Відмінно – 7сек./11сек. Добре - 8сек./12сек.</p>

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<p>Задовільно – 10сек./14сек.</p> <p>Оцінки за виконання в складі відділення: Відмінно – 8сек./12сек. Добре - 9сек./13сек. Задовільно – 11сек./15сек.</p> <p>Оцінки за виконання в складі взводу: Відмінно – 9сек./13сек. Добре - 10сек./14сек. Задовільно – 12сек./17сек.</p> <p>*- у чисельнику час одягання протигаза, у знаменнику час одягання респіратора.</p> <p>** - оцінка знижується на один бал, якщо під час виконання нормативу той, хто навчається не заплющив очі і не затримав дихання, або після одягання не зробив повного видиху; шолом-маска одягнені з перекошенням; кінці носового затискача респіратора не притиснуті до носа.</p> <p>*** - оцінка незадовільно виставляється при допущенні утворення таких складок чи перекошень шолом-маски, коли зовнішнє повітря може проникнути під шолом-маску (маску); нещільно прикручено фільтруючо-поглинаючу коробку.</p>

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
2.	Норматив №2 "Користування несправним протигазом у зараженій атмосфері"	10	<p>Відпрацювання нормативу №2 "Користування несправним протигазом у зараженій атмосфері" проводиться у наступній послідовності:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. нагадування умов виконання нормативу та заходів безпеки - 2 хв.; 2. тренування у користуванні несправним протигазом - 4 хв. імітація шляхом подачі увідної "Порив шолом-маски" 3. тренування у користуванні несправним протигазом - 4 хв. імітація шляхом подачі увідної "Пробій фільтруючої, поглинаючої системи" <p>Умови виконання нормативу: Ті, хто навчаються, у складі підрозділу знаходяться на місцевості. Протигази перевірені, справні, підігнані та знаходяться в бойовому положенні. Подається команда "ШОЛОМ-МАСКА (МАСКА) ПОРВАНА", ті, хто навчаються від'єднують фільтруючо-поглинаючу коробку від "несправної" шолом-маски і продовжують користуватись фільтруючо-поглинаючою коробкою. Час відраховується від команди до відновлення дихання.</p> <p>*- оцінка виставляється незадовільно при впливі парів хлорпікрину на очі або органи дихання.</p> <p>Оцінки за одиночне виконання: Відмінно – 14сек. Добре - 16сек. Задовільно – 20сек.</p>
III.	Заключна частина	3	<ul style="list-style-type: none"> - укладка протигазів та респіраторів; - перевіряю наявність матеріально-технічної бази; - підводжу підсумки тренування, визначаю кращих, гірших нагадую тему, питання, навчальні та виховні цілі та ступінь їх досягнення; - закінчую заняття.

Керівник заняття
курсант

(підпис)

В.В. Протас

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командир 2 стрілецької роти
капітан

Я.В. Зінков

_____ 20_____

ПЛАН

проведення тренування з відпрацювання нормативів РХБ захисту
з особовим складом 1-го стрілецького взводу 2-ої стрілецької роти
30.01.2019 року

Тема : Норматив №4 "Надягання загальновійськового захисного комплекту (ЗЗК) і протигазу".

Навчальні цілі:

1. Перевірка технічного стану індивідуальних засобів захисту особового складу;
2. Вироблення у особового складу стійких навичок у вмілому користуванні загальновійськовим захисним комплектом та протигазом;
3. Навчання особового складу впевненим діям при діях на зараженій території;
4. Виховання у особового складу психологічної готовності до дій в умовах хімічного зараження.

Навчальні питання:

1. Норматив №4 "Надягання загальновійськового захисного комплекту (ЗЗК) і протигазу".

Час: 30 хвилин

Метод: практичний

Місце: стройовий плац

Керівництва та посібники:

1. Наказ КНГУ від 14.03.2016р. №151 "Про підготовку військовослужбовців військових частин (підрозділів) Національної гвардії України";
2. Радіаційний, хімічний та біологічний захист підрозділів. Навчальний посібник / В.В.Мельниківський, Г.Б.Гишко, В.Г.Грицай, В.І.Плахотя – Х.: Академія внутрішніх військ МВС України, 2009. – 269 с.

Матеріальне забезпечення:

1. Форма одягу польова за сезоном;
2. Загальновійськовий захисний комплект - на кожного;
3. Протигаз ПМК (ПМК-2) – на кожного.

ХІД ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
I.	Вступна частина	2	<p>Приймаю доповідь головного сержанта взводу, перевіряю наявність особового складу, зовнішній вигляд, наявність у особового складу ЗЗК, протигазів, їх технічний стан, даю команди на усунення помічених недоліків.</p> <p>Оголошую тему, тренування й порядок його відпрацювання.</p> <p>Коротко нагадую військовослужбовцям заходи безпеки.</p>
1.	Норматив №4 "Надягання загальновійськового захисного комплекту (ЗЗК) і протигазу "	25	<p>Відпрацювання нормативу №4 "Надягання загальновійськового захисного комплекту (ЗЗК) і протигазу" відпрацьовується у наступній послідовності:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. нагадування умов виконання нормативу та заходів безпеки - 3хв.; 2. виконання нормативу по елементах із зростаючим підсумком: <ol style="list-style-type: none"> а) надягання та знімання захисних панчох (2 рази) - 2 - 3хв.; б) надягання захисного плащу у вигляді комбінезона (1-2 рази) - 3 - 6хв.; в) надягання протигазу (2-3 рази) - 1 - 2хв.; г) надягання захисних рукавиць (1-2 рази) - 3хв. 3. виконання нормативу за командою "Плащ в рукави, панчохи, рукавиці надіти. Гази" або "Захисний комплект надягнути. Гази" - 8 хв. 4. знімання та укладка засобів захисту - 2 – 3 хв. <p>Вихідне положення: навчаємі у складі взводу (відділення) знаходяться на позиції, у бойовій або спеціальній техніці, відпочивають на привалі тощо. Засоби захисту знаходяться при навчаємих.</p>

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<p>Порядок виконання нормативу № 4 (ЗЗМУ) „Надягання загальновійськового захисного комплекту (ЗЗМУ) у вигляді плащу в рукави”)</p> <p>Завчасне надягання ЗЗК (плащ в рукави) на незараженій (незабрудненій) місцевості проводять за командою "ПЛАЩ В РУКАВИ, ГАЗИ"</p> <p>Для цього необхідно:</p> <ul style="list-style-type: none"> • покласти зброю, надягнути панчохи, застібнути хлястики і зав'язати обидві тасьми на поясному ремені • перенести в "бойове" положення протигаз • надіти головний убір (сталевий шолом) • вийняти з чохла і надягнути рукавиці, заправивши рукави обмундирування під краги • розкрити чохол плаща, потягнути за тасьму вгору • надіти захисний плащ в рукави, при цьому петлі на рукавах плаща надіти на великі пальці поверх надіти капюшон на сталевий шолом і застібнути плащ • взяти зброю <p>Оцінки за одиночне виконання: Відмінно – 3хв. Добре - 3хв.20сек. Задовільно – 4хв.</p> <p>Порядок виконання нормативу № 4 (ЗЗМУ) "Надягання загальновійськового захисного комплекту (ЗЗМУ) у вигляді комбінезону")</p> <p>Захисний комплект (ЗЗК) у вигляді комбінезону надягається перед входом на заражену місцевість за командою "ЗАХИСНИЙ КОМПЛЕКТ ОДЯГНУТИ. ГАЗИ"</p> <p>Для цього необхідно:</p> <ul style="list-style-type: none"> • покласти зброю на землю або притулити її до якого-небудь предмету • зняти сумку з протигазом, спорядження, сталевий шолом, головний убір, плащ - ОП- 1М у захисному чохла і та покласти їх на землю • заправити куртку літнього

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<p>обмундирування у брюки</p> <ul style="list-style-type: none"> • надіти захисні панчохи, застібнути хлястики панчів і зав'язати тасьму на брючному реміні • розкрити чохол плаща, потягнувши за тасьму вгору • занести плащ за спину таким чином, щоб чохол знаходився на спині під плащем • надіти захисний плащ в рукави • протягнути кінці тримачів у сталеві рамки внизу плаща і закріпити у рамках тримачів • застібнути центральні отвори(білого кольору) на центральний шпеньок спочатку правої, а потім лівої поли плаща і закріпити їх закріпкою • застібнути поли на шпеньки так, щоб ліва пола охоплювала ліву ногу, а права - праву • тримачі двох шпеньків (білого кольору), що розташовані нижче центрального шпенька, закріпити закріпками • застібнути бокові хлястики плаща на шпеньки, обернувши їх попередньо навколо ніг під колінами • застібнути поли плаща, залишивши незастебнутими два верхніх шпенька • надіти польове спорядження і сумку для протигазу • перевести протигаз в "бойове" положення • надіти і застібнути підшоломник, заправивши його під куртку • надіти головний убір сталевий шолом • надіти капюшон плаща на сталевий шолом • застібнути два верхніх шпенька • надіти рукавиці • заправити краги рукавиць під рукави плаща, натягнувши петлі на великі пальці • взяти зброю <p>Оцінки за одиночне виконання: Відмінно – 4хв35 сек. Добре - 5хв. Задовільно – 6хв.</p> <p>*- помилка, яка знижує оцінку на один бал: одягання панчів проводилось із застібнутими хлястиками; невірно застібнуті борти плаща,</p>

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<p>або неповністю одягнуті панчохи; не закріплено закріпками утримувачі шпеноків, або не защебнуто два шпеноків; при одяганні плаща у вигляді комбінезона спорядження і протигазова сумкане одягнуті поверх засобів захисту; не підв'язані тасьма плаща та панчіх.</p> <p>**_ помилки, які визначають оцінку незадовільно: не застігнуто більше двох шпеноків; допущено помилки, які визначають оцінку "незадовільно" при одяганні протигаза (норматив №1).</p> <p>Для зняття ЗЗК подають команду "ЗАХИСНИЙ КОМПЛЕКТ ЗНЯТИ". Під час зняття ЗЗК звертають увагу на те, щоб незахищеними частинами тіла не доторкатися зовнішньої (зараженої) сторони ЗЗК та дотримуватись встановленої послідовності прийомів та вимог безпеки.</p> <p>Для цього необхідно:</p> <ul style="list-style-type: none"> • повернутися обличчям до вітру • зробити 10 кроків вперед • покласти зброю • у разі необхідності провести дегазацію рецептурою ІДП -1 зброї, сталевого шолома, ФПК протигаза • обернутися кругом та зробити 10 кроків назад на вихідний рубіж • повернутися обличчям до вітру • розстебнути поли плаща, хлястики панчіх і зняти петлі з великих пальців рук • відкинути капюшон з голови за спину • вийняти руки з рукавів плаща (за спиною), не знімаючи рукавиць • розв'язати тримачі плаща і витягти їх з рамок чохла, підняти плащ за тримачі вгору і скинути назад • зробити 2 кроки вперед та повернутися кругом (спиною до вітру) відв'язати тасьми панчіх від поясного ремня, а потім по черзі наступаючи носком однієї ноги на п'яткову частину панчіх іншої ноги, витягнути дві ноги з панчіх до половини, легким струшуванням зняти панчохи з правої ноги, зробити крок назад правою ногою, легким струшуванням зняти

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<p>панчохи з лівої ноги, зробити крок назад лівою ногою</p> <ul style="list-style-type: none"> • повернутися обличчям до вітру, зробити 2 кроки вперед • обробити ділянки обмундирування та взуття пакетом ДПП (ДПС-1) • обробити рукавиці, шкіряний покрив (обличчя, шиї, рук) та край лицьової частини протигазу, що прилягає до шкіряного покриву розчином із пакету ІПП-8 (ІПП-9) • зробити 3 кроки вперед та повернутися кругом (спиною до вітру) • зняти і покласти на землю рукавиці • великим пальцем правої руки злегка відтягнути шолом - маску (маску) з внутрішньої сторони правого боку та рухом руки вперед і догори зняти протигаз та обережно покласти перед собою • повернутися обличчям до вітру • зняти зброю
III.	Заключна частина	3	<ul style="list-style-type: none"> - укладка засобів захисту; - перевіряю наявність матеріально-технічної бази; - підводжу підсумки тренування, визначаю кращих, гірших нагадую тему, навчальні та виховні цілі та ступінь їх досягнення; - закінчую заняття.

Керівник заняття
курсант

(підпис)

В.В. Протас

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командир 2 стрілецької роти
капітан

Я.В. Зінков

_____ 20_____

ПЛАН

проведення заняття

з особовим складом 1-го стрілецького взводу 2-ої стрілецької роти

з Тактичної підготовки

01.02.2019 року

Тема № 1: Тактика дій під час припинення масових заворушень.

Заняття №4: Тактика дій особового складу в групах бойового порядку з ліквідації масових заворушень (виконання стройових прийомів, дій зі спеціальними засобами, дій у складі підрозділу (групи)).

Навчальні цілі:

1. Ознайомити особовий склад з сутністю спеціальної операції по припиненню масових заворушень;
2. Навчити військовослужбовців виконанню прийомів з засобами індивідуального захисту та активної оборони у складі бойових порядків;
3. Надати практичних навичок при діях у бойових порядках при ліквідації масових заворушень;
4. Виховувати у особового складу рішучість та почуття відповідальності за виконання поставленої задачі.

Навчальні питання:

1. Стройові прийоми з засобами індивідуального захисту та активної оборони.
2. Тактичні прийоми із забезпечення охорони громадського порядку та припинення масових заворушень.

Час: 50 хвилин

Метод: практичний

Місце: стройовий плац

Керівництва та посібники:

1. Наказ КНГУ від 14.03.2016р. №151 "Про підготовку військовослужбовців військових частин (підрозділів) Національної гвардії України";
2. Методичні рекомендації типових тактичних прийомів дії підрозділів Національної академії Національної гвардії України із забезпечення охорони громадського порядку та припинення масових заворушень/ ГУ НГУ, 2018р. -

42с.

Матеріальне забезпечення:

1. Форма одягу польова за сезоном;
2. ПР-73, Щит "Вітраж", КЗРН, Ш-307, бронежилет "Корсар-3М" – на кожного;
3. свисток – 1шт;
4. гучномовець -1шт.

ХІД ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
I.	Вступна частина	5	<p>Приймаю доповідь головного сержанта взводу, перевіряю наявність особового складу, зовнішній вигляд, наявність у особового складу ЗЗК, протигазів, їх технічний стан, даю команди на усунення помічених недоліків.</p> <p>Оголошую тему, тренування й порядок його відпрацювання.</p> <p>Коротко нагадую військовослужбовцям заходи безпеки.</p>
1.	Стройові прийоми з засобами індивідуального захисту та активної оборони.	20	<p>Виконання команд: "РІВНЯЙСЬ", "СТРУНКО", "ВІЛЬНО". При подачі команди "РІВНЯЙСЬ" та попередніх команд щит піднімається й утримується вертикально лівою рукою вздовж тіла. За командою "СТРУНКО" – вертикально перед собою, при цьому верхній зріз щита повинен знаходитись на рівні підборіддя. При подачі команди "ВІЛЬНО" руку зі щитом опускають до низу, у вихідне положення.</p> <p>Зразково показую, як виконується прийом у цілому, а потім у повільному темпі – по розділах з короткими поясненнями порядку його виконання.</p> <p>Закінчивши показ, розмикаю особовий склад з інтервалом на один-два кроки і приступаю до тренування підлеглих спочатку по елементах за командами: "Роби – РАЗ, роби – ДВА, роби – ТРИ", потім у цілому. При тренуванні особового складу виконанню означених прийомів по елементах за командою "Роби – РАЗ" військовослужбовці виконують команду "РІВНЯЙСЬ", за командою "Роби – ДВА" –</p>

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<p>виконують команду "СТРУНКО", "Роби – ТРИ" – "ВІЛЬНО".</p> <p>Помилки, які допускаються окремими військовослужбовцями, виправляються негайно. Впевнившись, що прийом по елементах особовим складом засвоєний, керівник переходить до тренування прийому в цілому, для чого подає команди "РІВНЯЙСЬ", "СТРУНКО", "ВІЛЬНО". Закінчивши навчання підлеглих одному прийому, в тій же послідовності відпрацьовую наступні прийоми.</p> <p>Повороти на місці. Команди "Право-РУЧ", "Ліво-РУЧ", "Кру-ГОМ" виконуються згідно вимог Стройового статуту ЗС України, але за попередньою командою щит переноситься у вертикальне положення вздовж корпусу, ліва рука згинається у лікті на 90 градусів.</p> <p>Показую виконання прийому в цілому, потім по розділах, для чого подаю команду: "Праворуч по-розділах: роби – РАЗ, роби – ДВА, роби – ТРИ, роби – ЧОТИРИ". Потім приступає до відпрацювання прийому в цілому. Для цього подає команду: "Право-РУЧ". Так само відпрацьовуються й повороти кругом та ліворуч. Вивчення прийомів підлеглі можуть продовжувати самостійно, рахуючи вголос.</p> <p>Особливістю виконання прийомів на місці є те, що за попередньою командою щит піднімається й утримується вертикально вздовж тіла, після виконання повороту руку з щитом опускають.</p> <p>Бойове положення (бойова стійка) приймається по команді "ДО БОЮ". Військовослужбовець відставляє праву ногу назад так, щоб вага його тіла розподілилась рівномірно на дві ноги та права нога повернулась на кут 45 градусів, ноги знаходяться на ширині тазу. Щит тримається зігнутою у лікті лівою рукою так, щоб верхній зріз щита впирався у шолом, а нижній край</p>

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			впирався та прикривав ліве коліно. Права рука з ПР-73 піднята (ПР-73 лежить на плечі), знаходиться у зручному положенні для нанесення удару. Передпліччя правої руки не виходить за межу щита. Проводжу тренування по займанню бойового положення.
2.	Тактичні прийоми із забезпечення охорони громадського порядку та припинення масових заворушень.	20	<p>Тактичний прийом РИВОК</p> <p>Ривок - призначений для швидкого зайняття ділянки місцевості та зміни позиції підрозділом на короткі відстані не більш ніж 15-20 метрів.</p> <p><u>Ривок виконують:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - лінія контакту; - маневрові групи; - група застосування спеціальних засобів; - резерв. <p>Практичне відпрацювання. Дії розпочинаються після дублювання команди командирами груп. -К- «УВАГА!» -К- «Ривок 10 метрів попереду (ліворуч, до рубежу...)» -К- «БІГОМ» (визначається у якому темпі починається рух)» -К- «РУШ!» Особовий склад починає рух бігом на встановлену відстань (рубіж). По зайняттю нового рубежу командир (К) подає команду «СТІЙ». Командири Груп (КГ) її дублюють. Підрозділ зупиняється та вирівнюється по фронту (по рубежу) самостійно або за командою КГ «Рівняння».</p> <p>Тактичний прийом ЗАХИСНИЙ РИВОК</p> <p>Захисний Ривок – маневр не призначений</p>

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<p>для захоплення ділянки місцевості, а направлений на зменшення тиску або фізичного контакту на підрозділ з боку натовпу, відновлення безпечної відстані між натовпом та «Лінією контакту». Застосовується на короткі відстані не більше 10 метрів вперед із поверненням назад на рубіж початку «Захисного ривка».</p> <p>Маневр виконується бігом! Захисний ривок виконує: Лінія контакту; Маневрові групи; Група застосування спец. засобів(за необхідності); Резерв(у випадку необхідності перекриття напрямку на який не вистачає маневрових груп); Решта о/с та техніка на місці.</p> <p>Практичне відпрацювання: Дії розпочинаються після дублювання команди командирами груп. -К- «УВАГА!» -К- «Захисний ривок (може вказуватись відстань або рубіж, у разі відсутності мається на увазі відстань 10 метрів, <u>для економії часу не оголошується...</u>)» -К- «РУШ!»</p> <p>Особовий склад починає рух бігом (на встановлену відстань, рубіж). Принаближенні до вказаного рубежу командир (К)подаєкоманду «СТІЙ, назад», командири Груп (КГ) її дублюють. Підрозділ повертається на рубіж початку захисного ривка, зупиняється та вирівнюється по фронту (по рубежу) самостійно або за командою КГ «Рівняння».</p> <p>Тактичний прийом РИВОК З ВІДХОДОМ</p> <p>Ривок з відходом – не призначений для зайняття ділянки місцевості а направлений на розрив підрозділом фізичного контакту із натовпом, створення безпечної відстані між</p>

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<p>натовпом та підрозділом, для подальшого перегрупування підрозділу, проведення ротації.</p> <p><u>Ривок з відходом виконують:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - лінія контакту; - маневрові групи; - група застосування спеціальних засобів; - резерв. <p>Практичне відпрацювання.</p> <p>Дії розпочинаються після дублювання команди командирами груп.</p> <p>-К- «УВАГА!»</p> <p>-К- «Ривок з відходом (можуть бути вказані відстані 10 вперед, 20 назад, або рубежі – до закінчення перехрестя попереду, назад до світлофору...)»</p> <p>-К- «РУШ!»</p> <p>Особовий склад починає рух бігом на відстань (рубіж) 10 метрів.</p> <p>По досягненню вказаного рубежу (можуть застосовуватись спеціальні засоби), повертаються на 20 метрів назад.</p> <p>Тактичний прийом ТИСНЕННЯ</p> <p>Тиснення – вид тактичного прийому, щодо відновлення громадського порядку, який має на меті, використовуючи силу в рамках законодавства, розсіяти натовп, який порушує громадський порядок. Крім того використовується для звільнення ділянки місцевості від натовпу або груп громадян, в разі їх відмови звільнити добровільно ділянку.</p> <p><u>Тиснення виконують:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - лінія контакту; - (маневрові групи)резерв;

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<ul style="list-style-type: none"> - група застосування спеціальних засобів; - тилова охорона. <p>Практичне відпрацювання. Дії розпочинаються після дублювання команди командирами груп.</p> <p>-К- «УВАГА!»</p> <p>-К- «Тиснення в три етапи (на рубіж вулиць 10 та 16, 50 метрів попереду...)»</p> <p>-К- «КРОКОМ РУШ!»Особовий склад починає рух кроком із виконанням ударів кийком по щиту на кожен крок лівою ногою.</p> <p>-К- «ПРИСКОРЕНИМ!»Особовий склад починає прискорений рух кроком із виконанням ударів кийком по щиту на кожен крок лівою ногою.</p> <p>-К- «АТАКА!»Особовий склад із підняттям кийка над головою та з голосним і довгим «Ааааа!»виконує Ривок бігом.</p> <p>При наближенні до вказаного рубежу командир (К) подає команду «СТІЙ», команди Груп (КГ) її дублюють.</p> <p>Підрозділ повертається на рубіж початку захисного ривка, зупиняється та вирівнюється по фронту (по рубежу) самотійно або за командою КГ «Рівняння».</p>
III.	Заклучна частина	5	<ul style="list-style-type: none"> - Перевіряю заправку індивідуальних засобів захисту та активної оборони; - перевіряю наявність матеріально-технічної бази; - підводжу підсумки заняття, визначаю кращих, гірших нагадую тему, навчальні та виховні цілі та ступінь їх досягнення; - закінчую заняття.

Керівник заняття
курсант

(підпис)

В.В. Протас

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командир 2 стрілецької роти
капітан

Я.В. Зінков

_____ 20____

ПЛАН

проведення заняття

з особовим складом 1-го стрілецького взводу 2-ої стрілецької роти
з Підготовки по зв'язку
01.02.2019 року

Тема № 1: Будова та правила експлуатації портативних цифрових радіостанцій УКХ діапазону. Налаштування радіостанції та підготовка до зв'язку.

Заняття №1: Призначення та ТТХ портативних цифрових радіостанцій УКХ діапазону. Індивідуальний виклик, перевірка радіостанції, визначення GPS координат, сканування каналів, створення списку сканування, відключення світлового індикатору, денний/нічний режим.

Навчальні цілі:

1. Надати особовому складу взводу теоретичних знань з призначення та ТТХ портативних цифрових радіостанцій УКХ діапазону, які стоять на озброєнні у підрозділах НГУ.
2. Навчити військовослужбовців перевіряти радіостанції, визначати GPS координати, сканувати канали, створювати списки сканування, відключати світловий індикатор, переходити у денний та нічний режим;
3. Надати практичних навичок при роботі на портативних радіостанціях УКХ діапазону;
4. Виховувати у особового складу рішучість та почуття відповідальності за виконання поставленої задачі.

Навчальні питання:

1. Призначення та ТТХ портативних цифрових радіостанцій УКХ діапазону.
2. Індивідуальний виклик, перевірка радіостанції, визначення GPS координат, сканування каналів, створення списку сканування, відключення світлового індикатору, денний/нічний режим.

Час: 50 хвилин

Метод: груповий

Місце: клас бойової підготовки

Керівництва та посібники:

1. Технічна документація Портативної радіостанції Motorola Moto TRBO DP 4800 (4801)
2. Технічна документація Портативної радіостанції Motorola Moto TRBO DP 4600 (4601)

Матеріальне забезпечення:

1. Портативна радіостанція Motorola Moto TRBO DP 4800 (4801) – 3 шт.
2. Портативна радіостанція Motorola Moto TRBO DP 4600 (4601) – 3шт.

ХІД ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
I.	Вступна частина	5	<p>Приймаю доповідь головного сержанта взводу, перевіряю наявність особового складу, зовнішній вигляд, наявність засобів зв'язку, їх технічний стан.</p> <p>Оголошую тему та навчальні питання заняття, й порядок їх відпрацювання.</p> <p>Коротко нагадую військовослужбовцям заходи безпеки.</p>
1.	Призначення та ТТХ портативних цифрових радіостанцій УКХ діапазону	20	<p>Доводжу до особового складу теоретичні питання, роз'яснюють з попутним показом на зразках радіостанції.</p> <p><i>Портативна радіостанція Motorola Moto TRBO DP 4800 (4801)</i></p> <p>Повнофункціональна портативна аналогово-цифрова радіостанція.</p> <p>Призначена для забезпечення радіозв'язку та передачі даних між кореспондентами безпосередньо або через ретранслятор як на місці так і в русі</p> <p>ТТХ:</p> <p>Діапазон робочих частот VHF (136-174 МГц) та UHF1 (403-527 МГц)</p> <p>Кількість каналів 1000</p> <p>Модуляція в аналоговому режимі – частотна в цифровому режимі – цифрова (4FSK)</p> <p>Потужність передавача 1 або 5 Вт</p> <p>Дальність зв'язку До 15 км</p> <p>Діапазон температур -30°C...60°C NiMH батарея</p> <p>-10°C...60°C Li-Ion батарея</p> <p>Габаритні розміри (мм) 130, 3x55, 2x38, 7</p> <p>Вага 425, 5 г</p> <p>Можливості й основні функції радіостанції:</p> <p>– 5-ти рядковий повнокольоровий LCD дисплей;</p>

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<ul style="list-style-type: none"> – DTMF клавіатура; – інтегрований модуль GPS для визначення місцезнаходження і висоти над рівнем моря; – інтегрований GPS; – п'ять програмованих кнопок для швидкого доступу до функцій, які часто використовуються; – 3-х кольоровий світлодіод, що вказує режим роботи радіостанції (виклик, сканування, моніторинг); – кнопка екстреного виклику для передачі сигналу небезпеки; можливість обміну текстовими повідомленнями (заздалегідь підготовленими або набраними вручну); – можливість підключення ВЧ\USB\аудіо аксесуарів (ларингофонно-телефонної гарнітури, кабелю для програмування радіостанції; кабелю телеметрії (для організації завдань телеметрії)) та поясної кліпси; – можливість індивідуального виклику кореспондента; – можливість одночасної незалежної роботи 2-х радіостанцій на одній частоті (технологія стискання каналу TDMA); – захист цифрової інформації (шифрування даних) від прослуховування в двох режимах – шифрування послідовністю 40 або 256 Біт; – можливість передачі текстових повідомлень до 140 знаків або заздалегідь запрограмованих та їх прийому до 280 знаків; – можливість дистанційної перевірки радіостанції кореспондента, що знаходиться на даному каналі; – можливість дистанційного прослуховування обстановки біля визначеної радіостанції кореспондента, що знаходиться на даному каналі (моніторинг); – можливість блокування радіостанції кореспондента, що знаходиться на даному

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<p>каналі;</p> <ul style="list-style-type: none"> – автоматичне регулювання гучності прийому залежно від навколишнього шуму; – голосові повідомлення при переключенні каналів і виборі режимів; – вбудована система VOX (Voice Operated eXchange) – переведення радіостанції на передачу й прийом за наявності (відсутності) голосу користувача; – функція «Lone Worker» (блокування радіостанції у випадку затримки підтвердження); – підтримка систем IP Site Connect (забезпечення зв'язку через ретранслятори), Capacity Plus й Linked Capacity Plus (система одно- багатосайтового цифрового транкінгу); – можливість відключення підсвічування дисплея для забезпечення світломаскування; – можливість змінювати фон дисплея з білого на темно-синій та навпаки; – висока вологозахисність (30 хв на глибині до 1м); <p>підвищені ударостійкість, вібростійкість та пилозахисність.</p> <p style="text-align: center;"><i>Портативна радіостанція Motorola Moto TRBO DP 4600 (4601)</i></p> <p>Повнофункціональна портативна аналогово-цифрова радіостанція.</p> <p>Призначена для забезпечення радіозв'язку та передачі даних між кореспондентами безпосередньо або через ретранслятор як на місці так і в русі</p> <p>ТТХ: Діапазон робочих частот VHF (136-174 МГц) та UHF1 (403-527 МГц) Кількість каналів 1000 Модуляція В аналоговому режимі – частотна</p>

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<p>В цифровому режимі – цифрова (4FSK) Потужність передавача 1 або 5 Вт Дальність зв'язку До 15 км Діапазон робочих температур -30°C...60°C NiMH батарея -10°C...60°C Li-Ion батарея Габаритні розміри (мм) 130.3 x 55.2 x 37.2 Вага 355, 5 г</p> <p>Можливості й основні функції радіостанції:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 4-х рядковий чорно-білий дисплей; – DTMF клавіатура; – інтегрований модуль GPS для визначення місцезнаходження і висоти над рівнем моря; – інтегрований Bluetooth; – п'ять програмованих кнопок для швидкого доступу до функцій, які часто використовуються; – 3-х кольоровий світлодіод, що вказує режим роботи радіостанції (виклик, сканування, моніторинг); – кнопка екстреного виклику для передачі сигналу небезпеки; – можливість обміну заздалегідь запрограмованими текстовими повідомленнями; – можливість підключення ВЧ\USB\аудіо аксесуарів (ларингофонно-телефонної гарнітури, кабелю для програмування радіостанції; кабелю телеметрії (для організації завдань телеметрії)) та поясної кліпси; – можливість одночасної незалежної роботи 2-х радіостанцій на одній частоті (технологія стискання каналу TDMA); – захист цифрової інформації (шифрування даних) від прослуховування – шифрування послідовністю 40 Біт; – автоматичне регулювання гучності прийому залежно від навколишнього шуму; – голосові повідомлення при переключенні каналів і виборі режимів;

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<ul style="list-style-type: none"> – вбудована система VOX (Voice Operated eXchange) – переведення радіостанції на передачу й прийом за наявністю (відсутністю) голосу користувача; – функція «Lone Worker» (блокування радіостанції у випадку затримки підтвердження); – підтримка систем IP Site Connect (забезпечення зв'язку через ретранслятори), Capacity Plus й Linked Capacity Plus (система одно - , багатосайтового цифрового транкінгу); – можливість відключення підсвічування дисплея для забезпечення світломаскування; – висока вологозахищеність (30 хв на глибині до 1м); <p>підвищені ударостійкість, вібростійкість та пило захищеність</p>
2.	Індивідуальний виклик, перевірка радіостанції, визначення GPS координат, сканування каналів, створення списку сканування, відключення світлового індикатору, денний/нічний режим.	20	<p>При включенні живлення радіостанції необхідно ввести Pin-код. Після правильного введення Pin-коду радіостанція вмикається і готова до експлуатації. У разі невірної введення Pin-коду (на введення Pin-коду дається три спроби) радіостанція блокується.</p> <p><i>Для розблокування радіостанції необхідно:</i> включити живлення радіостанції (на екрані буде відображатися надпис «Радіостанція заблокована», світлодіод - буде мерехтіти жовтим кольором) та чекати 15 хвилин. Після 15 хвилин радіостанція запросить ввести повторно Pin-код. При введення вірного Pin-коду радіостанція розблокується.</p> <p><i>Для забезпечення зв'язку необхідно встановити на всіх радіостанціях однакові зони та однакові канали. В іншому випадку зв'язку не буде!</i></p>

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<p>Індивідуальний виклик</p> <p>Для здійснення індивідуального виклику необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Забезпечити роботу радіостанцій в однаковій зоні на однаковому каналі. 2. На радіостанції (опція доступна тільки для серії 4801) довгим натисканням (3-4сек) натиснути клавішу Р2. На екрані з'являться цифри. Джойстиком вліво – можна редагувати непотрібні цифри. Після чого ввести з клавіатури номер радіостанції, яку необхідно викликати індивідуальним викликом (номер станції повинен бути чотирьохзначним, наприклад 2770). 3. Після чого натиснути на тангенту та провести радіопереговори з абонентом. <p>Перевірка радіостанції</p> <p>Ця функція необхідна для того щоб не викликаючи абонента переконатися що його радіостанція увімкнена і знаходиться в зоні дії радіозв'язку.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Для здійснення даної операції необхідно повторити дії які були визначені в п. 4.11 та 4.1.2. та натиснути клавішу «ОК». 2. Після чого джойстиком вниз – вибрати дію «Проверка р/с.» та натиснути клавішу «ОК». <p>Якщо радіостанція, якій Ви посилаєте дану команду знаходиться увімкненою та в зоні дії радіозв'язку екрані з'явиться повідомлення у вигляді зеленої «пташки».</p> <p>В іншому випадку - на екрані з'явиться повідомлення у вигляді червоного знаку оклику «»</p> <p>Деактивація / активація радіостанції</p> <p>Ця функція необхідна для того щоб дистанційно здійснити вимкнення радіостанції (її блокування). Перед початком цієї дії</p>

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<p>необхідно переконатися що станція, яку Ви хочете деактивувати знаходиться в зоні дії радіозв'язку, для цього необхідно провести всі дії які були описані раніше.</p> <p>Якщо радіостанція знаходиться в зоні дії радіозв'язку необхідно:</p> <p>натиснути довгим натисканням клавішу P2;</p> <p>ввести номер станції;</p> <p>нажати клавішу ОК;</p> <p>джойстиком вниз – вибрати дію «Деактив. р/с.»;</p> <p>натиснути клавішу «ОК».</p> <p>на екрані з'явиться повідомлення у вигляді зеленої «пташки», це означає що радіостанцію деактивовано.</p> <p>Для активації станції – необхідно повторити всі дії п. 4.3 тільки замінити дію «Деатив. р/с.» на «Активир. р/с».</p> <p>Визначення GPS координат</p> <p>Ця функція дозволяє користувачу радіостанції визначити своє місце знаходження. Для того щоб радіостанція отримала координати необхідно тримати її на відкритій місцевості (в будинках, підвалах, в бетонних перекриттях - GPS приймач працювати не буде).</p> <p>Для визначення координат необхідно:</p> <p>увійти до меню (натиснути клавішу ОК);</p> <p>джойстиком вниз – вибрати «Утилити.»</p> <p>та натиснути клавішу ОК;</p> <p>джойстиком вниз – вибрати «Информация о р/с»</p> <p>Сканування каналів</p> <p>Цей режим дозволяє користувачу радіостанції здійснювати моніторинг декількох каналів одночасно. При чому в список сканування можна включати будь-який канал з будь якої зони. Основними перевагами цього</p>

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<p>режиму є те, що за однієї радіостанції ви прослуховуєте одночасно декілька каналів.</p> <p>Приклад: Командир роти організував зв'язок на каналах: 4 зс – 1 – канал ретранслятора (загальний канал для всіх підрозділів); 1 зс рез – локальний канал (з командиром батальйону); 27 zb – локальний канал (з командирами взводів); 17 – локальний канал (з командиром взводу забезпечення батальйону).</p> <p>Для одночасного моніторингу даних каналів командиру роти не потрібно мати при собі 4 окремих радіостанцій, а необхідно створити список сканування, до якого включити ці канали: 4 зс – 1, 1 зс рез, 27 zb та 17. Після створення списку сканування – включити його.</p> <p>Створення списку сканування зайти в меню; вибрати сканування; добавити в список сканування необхідні канали; увімкнути сканування.</p> <p>Примітка: при додаванні каналів в список сканування можна вибрати пріоритети. Існує їх два: Пріоритет 1 та Пріоритет 2. Тобто, при виборі для каналу пріоритету 1 - радіостанція буде витрачати на сканування цього каналу 50% часу. При виборі Пріоритету 2 - радіостанція буде витрачати на сканування цього каналу 25 % часу. При назначені одному каналу пріоритету №, а іншому - пріоритету №2 - радіостанція буде витрачати на сканування цих каналів по 25 % часу на кожний пріоритетний канал.</p>

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<p>Відключення світлового індикатору</p> <p>Для світломаскування радіостанції в нічний період доби необхідно:</p> <p>зайти в меню;</p> <p>джойстиком вниз – вибрати «Утилити» та натиснути клавішу ОК;</p> <p>джойстиком вниз – вибрати «Параметри р/с» та натиснути клавішу ОК;</p> <p>в параметрах радіостанції знайти функцію LED та деактивувати її (зняти «пташку» напроти функції LED).</p> <p>Після деактивації – світловий індикатор відключається, а екран – не підсвічується (кнопки Р1 та Р2 які відповідають за підсвічення екрану та регулювання яскравості становляться неактивними).</p> <p>Денний/нічний режим</p> <p>Функція присутня тільки в радіостанціях серії 4801. Дозволяє змінювати фон екрана з білого на темно синій та навпаки.</p> <p>Для активації необхідно:</p> <p>зайти в меню;</p> <p>джойстиком вниз – вибрати «Утилити» та натиснути клавішу ОК;</p> <p>джойстиком вниз – вибрати «Параметри р/с» та натиснути клавішу ОК;</p> <p>зайти в підменю ДИСПЛЕЙ та знайти функцію «День/ночь» та вибрати необхідний режим дисплею.</p>
III.	Заключна частина	5	<ul style="list-style-type: none"> - Перевіряю наявність засобів зв'язку; - перевіряю наявність матеріально-технічної бази; - підводжу підсумки заняття, визначаю кращих, гірших нагадую тему, навчальні та виховні цілі та ступінь їх досягнення; - закінчую заняття.

Керівник заняття
курсант

(підпис)

В.В. Протас

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командир 2 стрілецької роти
капітан

Я.В. Зінков

_____ 20____

ПЛАН

проведення заняття
з особовим складом 1 стрілецького взводу 2 стрілецької роти
з Стройової підготовки
25.01.2019 року

Тема №1: Стройові прийоми і рух без зброї.

Заняття №2: Виконання військового вітання на місці та під час руху. Вихід зі строю, підхід до начальника та повернення в стрій.

Навчальні цілі:

1. Довести до особового складу правила виконання стройових прийомів військового вітання на місці та в русі, вихід зі строю, підхід до начальника та повернення в стрій.
2. Навчити особовий склад вірно та чітко виконувати стройові прийоми військового вітання, вихід зі строю, підхід до начальника та повернення в стрій.
3. Виховання у особового складу військову дисципліни в строю та почуття поваги до стройової підготовки.

Навчальні питання:

1. Виконання військового вітання на місці та під час руху.
2. Вихід зі строю, підхід до начальника та повернення в стрій.

Час: 50 хвилин

Метод: практичний

Місце: стройовий плац

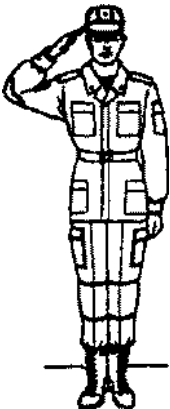
Керівництва та посібники:

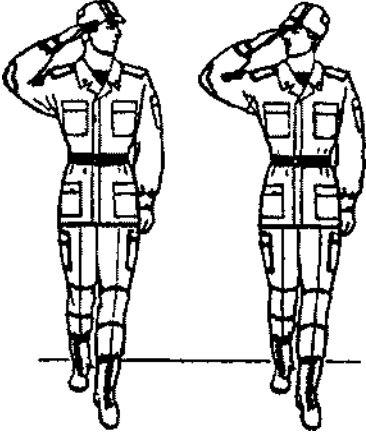
1. Статути Збройних Сил України: збірник законів: чинне законодавство зі змінами та допов. (офіц. текст) – К.: Паливода А.В., 2016. – 424с.- (Закони України);
2. Методика стройової підготовки [Текст]: Навч. метод. посіб./ В.І.Сомов, С.Т.Полторак, Я.М. Галів та інші; ГУВВ – К.:2003. - 253с.

Матеріальне забезпечення:

1. Форма одягу польова за сезоном;
2. Барабан – 1 шт.

ХІД ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
I.	Вступна частина	5	<p>Приймаю доповідь головного сержанта взводу, перевіряю наявність особового складу, зовнішній вигляд, даю команди на усунення помічених недоліків.</p> <p>Оголошую тему, навчальні питання заняття й порядок їх відпрацювання.</p> <p>Коротко нагадую військовослужбовцям заходи безпеки.</p>
1.	Виконання військового вітання на місці та під час руху.	20	<p>Навчання прийомам виконання військового вітання на місці при надітому головному уборі проводиться за розподілом на два рахунки. При цьому спочатку навчаю військовослужбовців правильно прикладати руку до головного убору.</p> <p>Для цього показую і розповідаю, що праву руку треба прикласти до головного убору після прийняття положення "СТРУНКО" найкоротшим шляхом, а при повороті в бік начальника - одночасно з поставленням ноги.</p> <p>Звертаю увагу військовослужбовців на те, щоб долоня правої руки була пряма, пальці разом, середній палець торкався нижнього краю головного убору (біля козирка), а лікоть був на лінії й висоті плеча, як зображено на малюнку.</p> <p>Навчання прийому прикладання руки до головного убору починаю за командою "Прикладання руки до головного убору та опускання її за розподілом: роби - РА3, роби - ДВА". На рахунок "роби - РА3" військовослужбовці, що знаходяться в розімкнутому одношеренговому строю, енергійно прикладають праву руку до головного убору, на рахунок "роби - ДВА" енергійно опускають праву руку вниз. Повторюю вправу перед дзеркалом, попарно, самотійно і під барабан. Після того, як вправу вивчено за розподілом, треную військовослужбовців з виконання військового вітання в цілому.</p>

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<p>Військове вітання під час руху без зброї виконується при зустрічі один з одним та під час обгону, порядок виконання зображено на малюнку.</p> <p>Показую виконання цього прийому, для чого стаю перед строем та проходжу повз стрій в одну та іншу сторону, виконуючи вітання. Після показу прийому в цілому, показую його за розподілом з коротким поясненням.</p> <p>Навчання військовослужбовців виконанню військового вітання під час руху при надітому головному уборі проводжу на вісім рахунків.</p> <p>На рахунок "роби - РАЗ" зробити крок лівою ногою і з поставленням ноги на землю повернути голову вбік начальника й прикласти праву руку до головного убору; ліву руку тримати нерухомо біля стегна. На рахунок "роби - ДВА", "роби - ТРИ", "ЧОТИРИ", "П'ЯТЬ", "ШІСТЬ" робити кроки правою (лівою) ногою; на рахунок "роби - СІМ" одночасно з поставленням лівої ноги на землю голову повернути прямо, а праву руку опустити. На рахунок "роби - ВІСІМ" праву ногу приставити до лівої.</p> <p>Переконавшись, що військовослужбовці правильно зрозуміли прийом, шикую особовий склад в колону по одному і приступаю до тренування на рахунок самих військовослужбовців.</p> <p>Для того, щоб військовослужбовці навчилися виконувати військове вітання за п'ять-шість кроків до начальника, а минувши його, голову ставити прямо і продовжувати рух руками, навчаю їх виконувати військове вітання на рахунок "роби - СІМ" і "ВІСІМ". Так, якщо військовослужбовець починає виконувати вітання за п'ять кроків до начальника, то він закінчить його вітати під час сьомого кроку. Якщо починає вітати під</p>

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<p>праву ногу за шість кроків до начальника, йому належить зробити вісім кроків. Слідкую за тим, щоб військовослужбовці не опускали руки, коли знаходяться біля начальника і не в такт кроку.</p> <p>Для перевірки вмінь військовослужбовця виконувати вітання під час руху шикую особовий склад в колону по одному, подаю команду "Для виконання військового вітання, дистанція 10 кроків, кроком - РУШ" і пропускаю підрозділ повз себе. Військовослужбовці по черзі проходять повз командира і вітають його. У випадку, коли військовослужбовець допускає помилку, вказую йому на це і наказую повторити прийом. Рух виконується як в одному, так і в другому напрямку з використанням стройового майданчика.</p>
2.	Вихід зі строю, підхід до начальника та повернення в стрій.	20	<p>Для навчання діям виходу із строю шикую підрозділ у дві шеренги, розмикаю його на один-два кроки і подаю команди для виходу із строю та повернення у стрій. Спочатку вихід проводиться із першої шеренги, а потім із другої.</p> <p>Для того, щоб кожний військовослужбовець засвоїв порядок виходу із строю з будь-якої шеренги, під час тренування міняю місцями шеренги.</p> <p>Після відпрацювання виходу з двошеренгового строю, розпочинаю вивчення виходу з колони по два і по три (по чотири).</p> <p>Пояснюю тим, хто навчається, що для виходу із строю подається команда, наприклад: "Рядовий Петренко. До мене (до мене бігом — РУШ)". Військовослужбовець, почувши своє прізвище, відповідає: "Я", а за командою на вихід (виклик) відповідає: "Слухаюсь". У залежності від того, з якої сторони знаходиться начальник, військовослужбовець робить один-два кроки від першої шеренги прямо, на ходу повертається в бік начальника, найкоротшим шляхом стройовим кроком підходить або підбігає до нього і доповідає про прибуття, наприклад: "Товаришу (пане) лейтенанте. Рядовий Петренко за вашим наказом прибув". Після доповіді руку опускає.</p>

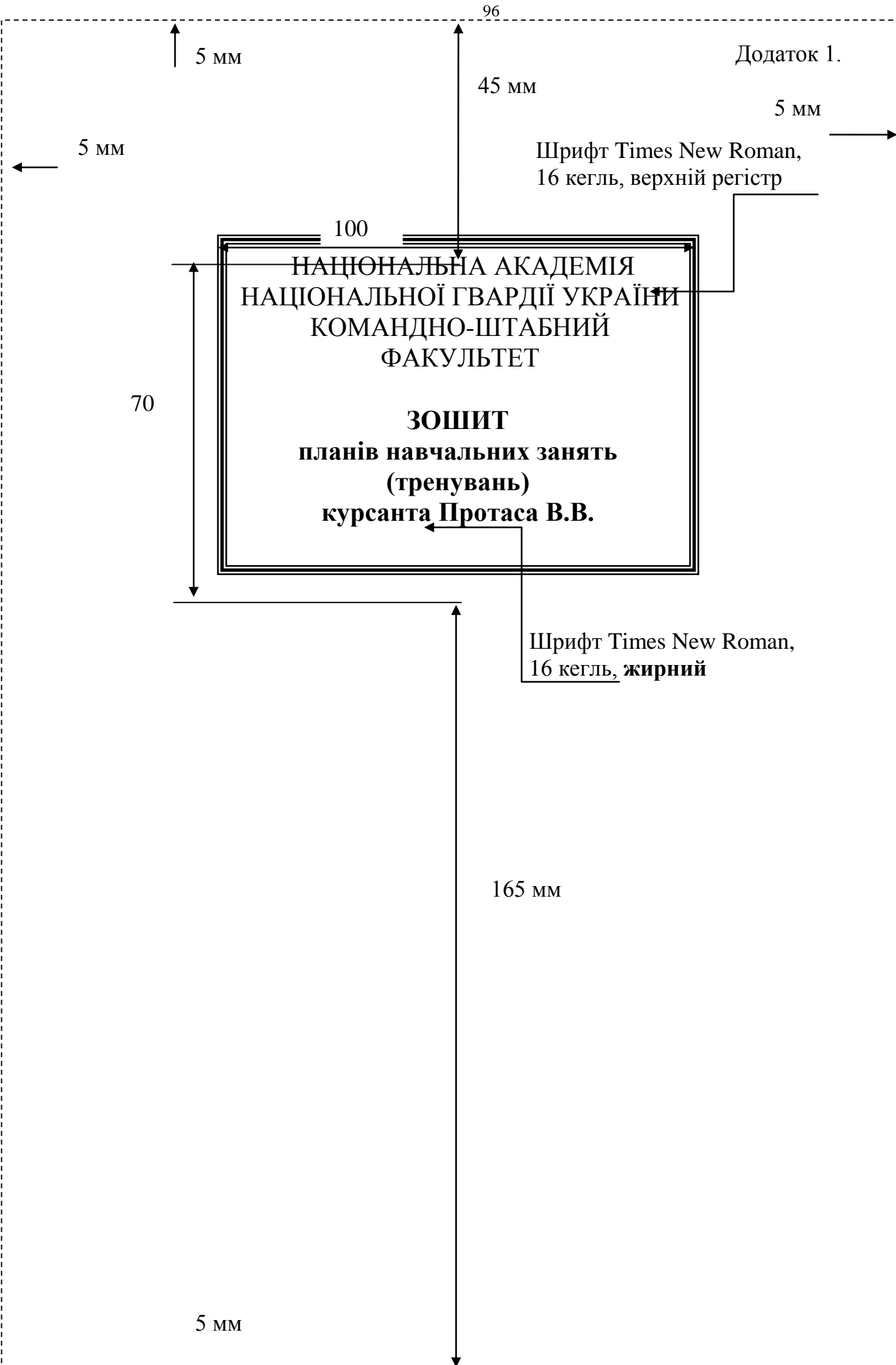
№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<p>Якщо військовослужбовець підбігає до начальника, то за п'ять-шість кроків до нього він переходить на стройовий крок. Начальник повинен сам повернутися назустріч військовослужбовцю якого викликав із строю, а не змушувати його заходити спереду.</p> <p>Отримавши дозвіл іти, військовослужбовець прикладає праву руку до головного убору і відповідає: "Слухаюсь", повертається в напрямку руху, з першим кроком (з поставленням лівої ноги на землю) опускає руку і, зробивши три-чотири кроки стройовим, далі рухається похідним кроком.</p> <p>Навчання підходу до начальника починаю з розучування за розподілом на три рахунки. На рахунок "роби - РАЗ" лівою ногою зробити стройовий крок вперед, провести рух руками в такт кроку і зафіксувати положення на лівій нозі, руки опущені до стегон.</p> <div data-bbox="699 1193 922 1514"> </div> <p>На рахунок "роби - ДВА" приставити праву ногу й одночасно прикласти праву руку до головного убору. На рахунок "роби - ТРИ" руку опустити до стегна.</p> <div data-bbox="1198 1435 1433 1756"> </div> <p>Після цього вправа повторюється. Для того, щоб навчити цим діям шикую підрозділ в одну шеренгу або в колону по одному з інтервалом або дистанцією між військовослужбовцями чотири кроки.</p> <p>Далі розучування підходу до начальника проводжу на чотири рахунки з рухом вперед на три кроки.</p>

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			<p>За командою "Підхід до начальника, за розподілом на чотири рахунки, з рухом три кроки вперед - почи-НАЙ" На рахунок "раз, два, три" зробити три стройових кроки вперед, на рахунок "чотири" приставити праву ногу до лівої й одночасно прикласти праву руку до головного убору. На наступний рахунок "раз, два, три" руку тримати біля головного убору, а на рахунок "чотири" опустити.</p> <p>Вправу повторюю декілька разів.</p>
III.	Заключна частина	5	<ul style="list-style-type: none"> - після відпрацювання навчальних питань шикую підрозділ в колону по одному, пропускаю повз себе військовослужбовців і даю оцінку кожному за відпрацьовані прийоми; - підводжу підсумки заняття, визначаю кращих, гірших нагадую тему, питання, навчальні та виховні цілі та ступінь їх досягнення; - закінчую заняття.

Керівник заняття
курсант

(підпис)

В.В. Протас

Додаток 2.

ЗАТВЕРДЖУЮ

(посада, в/звання, підпис, ініціали, прізвище)

20

ПЛАН

проведення заняття з _____

(назва підрозділу, найменування навчальної дисципліни, дата проведення заняття)

Тема № _____

(повне найменування теми)

Заняття № _____**Навчальні цілі:**

1. _____

2. _____

Навчальні питання:

1. _____

2. _____

3. _____

Час: _____**Метод:** _____**Місце:** _____**Керівництва та посібники:** _____**Матеріальне забезпечення:** _____**ХІД ЗАНЯТТЯ**

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
I.	Вступна частина	5	Приймаю доповідь головного сержанта взводу, перевіряю наявність особового складу, зовнішній вигляд, даю команди на усунення помічених недоліків. Перевіряю зброю на незарядженість (на заняттях зі зброєю), спорядження, й

№ з/п	Назва навчальних питань	Час (хв.)	Організаційно-методичні вказівки
1	2	3	4
			матеріально-технічне забезпечення. Оголошую тему, мету, навчальні питання заняття й порядок їх відпрацювання. Коротко нагадую військовослужбовцям заходи безпеки.
1.	Зміст І-го навчального питання	20	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розписується методика проведення заняття (Розказую, пояснюю, показую в цілому та по розділам, треную по розділам, треную в цілому вказую на недоліки та порядок їх усунення....) 2. Розкривається зміст навчального питання 3. Розписується дії навчаємих. (уважно слухають чи записують, сліdkують за діями керівника заняття, тренуються по розділам, тренуються в цілому, усувають вказані недоліки....) 4. Розписуються нормативи із наказу КНГУ від 07.06.2016 року № 151 (якщо є по розкладу виконання нормативів) 5. Розписується методика виконання нормативів. 6. В тексті план-коспекту основні визначення та матеріал, що дається під запис викладається червоними кольором.
2.	Зміст II-го навчального питання	20	
III.	Заключна частина	5	<ul style="list-style-type: none"> - перевіряю наявність матеріально-технічної бази, озброєння; - підводжу підсумки заняття, визначаю кращих, гірших нагадую тему, питання, навчальні та виховні цілі та ступінь їх досягнення; - ставлю завдання на самостійну підготовку; - закінчую заняття.

Керівник заняття
курсант

(підпис)

В.В. Протас

НАЦІОНАЛЬНА ГВАРДІЯ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

ЩОДЕННИК
військового стажування (практики)

(вид і назва стажування (практики))

Слухача (курсанта) рядового Протаса Володимира Вікторовича
(військове звання, прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет Командно-штабний
(назва факультету)

Кафедра Тактики (Тактико-спеціальної підготовки)*
(назва кафедри) (*- для 2-го року навчання – "кафедра Тактики", для 3-го та 4-го року навчання "кафедра ТСП",
 для курсу №5 – "кафедра Військового зв'язку")

Ступінь вищої освіти перший (бакалаврський)

Рівень військової освіти тактичний

Спеціальність Управління діями підрозділів Національної гвардії **
(шифр та назва) ** - для курсу №5 - "Управління діями підрозділів із засобами військового зв'язку"

Спеціалізація Управління діями підрозділів спеціального призначення Національної гвардії ***
(шифр та назва) *** - тільки для груп спеціального призначення, інші групи не заповнюють)

№4 курс, група 215

Наказ про закріплення за підрозділом, у якому буде організовано стажування (практику) в/ч 3018, наказ КНГУ від 26.12.2018 р. №753****
(найменування підрозділу, номер та дата видання наказу)

Строк проведення практики з 10.01.2019 по 04.02.2019

1. Зміст стажування (практики)

Ознайомитися з функціональними обов'язками командира роти; з службовою документацією варт (військових нарядів) та порядком її ведення; з навчальною матеріально-технічною базою роти; з організацією обліку, збереження та видачі стрілецької зброї і боєприпасів у підрозділі; з порядком ведення ротного господарства; з організацією банно-прального обслуговування та ремонту речового майна у військовій частині; з організацією дозвілля військовослужбовців у вихідні дні; з порядком оформленням особової справи військовослужбовця строкової служби; з порядком підбиття підсумків військової дисципліни у взводі та відділеннях; з організацією морально-психологічного забезпечення бойової служби варт та військових нарядів.

Вивчити Порядок обліку особового складу у взводі (роті); порядок обліку зберігання та видачі стрілецької зброї у взводі (роті); порядок ведення обліку бойової та спеціальної підготовки у взводі; зміст рішення командира роти на місяць (добу); порядок організації підготовки та несення служби військових нарядів (варт), підведення підсумків несення служби; порядок ведення обліку та зберігання матеріальних засобів у підрозділі.

Узяти участь у проведенні занять з бойової підготовки (не менше 2 разів), стройових тренувань, стрілецьких тренувань та тренувань з РХБЗ (не менше 1 разу по кожному виду тренувань; у підготовці взводу до несення бойової служби (участь у теоретичних та практичних заняттях, які проводяться з особовим складом варт та військових нарядів); у проведенні заходів по роботі з особовим складом: інформування – не менше 2 разів; для підрозділів з охорони громадського порядку, з охорони ДП і КУ - стажера начальника патрульної групи, чергового по військовим нарядам (начальника патрульної групи) – не менш 2 разів, стажера начальника військового наряду – не менш 2 разів, для підрозділів ОП стажера помічника чергового частини – не менш 2 разів, командира чергового підрозділу – не менш 2 разів; для підрозділів з КЕОП, охорони ОВО - стажера начальника варту (НВ) - не менш 2 разів.

Практично виконати обов'язки командира взводу згідно з положеннями Статутів Збройних Сил України, службових обов'язків.

Організаційно-методичні вказівки Наприкінці стажування безпосередній командир складає на стажиста (практиканта) характеристику – відгук, який підписується керівником військового стажування від військової частини та затверджується командиром військової частини (підпис командира військової частини скріплюється гербовою печаткою). Не пізніше 2-х днів до завершення військового стажування курсанти складають звіт про виконання програми стажування. Звіт підписується курсантом, безпосереднім командиром підрозділу в якому він проходив стажування, командиром підрозділу, де організовано стажування та затверджується командиром військової частини (підпис командира військової частини скріплюється гербовою печаткою).

2. Календарний графік проходження стажування (практики)

№ з/п	Назви робіт	Тижні проходження практики				Відмітка про виконання
		I	II	III	IV	
1	2	3	4	5	6	7
1.	Прибуття до військової частини	X				
2.	Представлення командуванню військової частини, підрозділу	X				
3.	Ознайомлення з специфікою СБД в/ч, її історією, завданнями, розпорядком дня, розташуванням.	X				
4.	Представлення о/с підрозділу	X				
5.	Вивчення специфіки організації несення служби та життєдіяльності підрозділу.		X			
6.	Вивчення посадових обов'язків, порядку організації та несення чергування (служби)	X	X			
7.	Проведення та контроль заходів передбачених розпорядком дня.	X	X	X	X	
8.	Взяття участі у службі згідно з посадою, у підготовці взводу до несення бойової служби, у проведенні заходів виховної роботи, у проведенні тренувань.		X	X	X	
9.	Виконання вправ стрільб.			X		
10.	Проведення занять.	X	X	X	X	
11.	Виконання індивідуального завдання, складання звіту за стажування.		X	X	X	

Керівник стажування (практики) від військової частини:

(посада, військове звання)

(підпис)

(ініціали та прізвище)

_____ 20__ року

Керівник стажування (практики) від Національної академії
Національної гвардії України

(посада, військове звання)

(підпис)

(ініціали та прізвище)

_____ 20__ року

3. Особистий план роботи

на _____ 20__ року

№ з\п	Питання, які необхідно відпрацювати	Термін виконання (проведення)	Відмітка про виконання
1.	<i>Проведення підйому особового складу.</i>	06.00	<i>виконано</i>
2.	<i>Проведення ранкової фізичної зарядки.</i>	06.10-07.00	<i>виконано</i>
3.	<i>Розвід на заняття.</i>	08.20-08.40	<i>виконано</i>
4.	<i>Проведення заняття з Тактичної підготовки Т.1/4 "Відділення у наступі".</i>	09.00-10.30	<i>виконано</i>
5.	<i>Проведення індивідуальної виховної роботи з особовим складом відділення.</i>	10.40-12.00	<i>виконано</i>
6.	<i>Підготовка до занять на наступну добу.</i>	12.00-14.00	<i>виконано</i>
7.	<i>Практичний інструктаж перед заступленням на службу з ОГП.</i>	15.00-15.50	<i>виконано</i>
8.	<i>Розвід на службу з ОГП.</i>	16.00-16.30	<i>виконано</i>
9.	<i>Розвід на службу з ОГП в РВВС.</i>	17.00-17.15	<i>виконано</i>
10.	<i>Виконання обов'язків стажиста начальника військового наряду (патруля.)</i>	17.15-22.00	<i>виконано</i>
11.	<i>Підсумки служби з ОГП в РВВС.</i>	22.00-22.10	<i>виконано</i>
12.	<i>Прибуття в підрозділ.</i>	22.40	<i>виконано</i>
13.	<i>Контроль здачі спеціальних засобів особовим складом відділення.</i>	22.40-23.00	<i>виконано</i>
14.	<i>Проведення відбою особового складу.</i>	23.30-23.45	<i>виконано</i>
15.	<i>Планування роботи на наступну добу.</i>	23.45-23.55	<i>виконано</i>

Слухач (курсант)

(військове звання)

(підпис)

(ініціали та прізвище)

_____ 20__ року

Керівник стажування (практики) від Національної академії
Національної гвардії України

(посада, військове звання)

(підпис)

(ініціали та прізвище)

_____ 20____ року

4. Робочі записи під час стажування (практики)

У робочих записах відображаються всі питання, які представляють інтерес із точки зору досвіду набутого в ході виконання програми стажування (практики), плану його (її) проходження та індивідуального завдання. Записи про виконану роботу ведуться щоденно.

Змістом робочих записів може бути короткий опис виконаних заходів під час виконання завдань бойової служби, проведення навчальних занять, виконання вправ стрільб, водіння, експлуатації техніки, озброєння тощо.

№ з/п	Заходи, що проведено	Висновки
1.	Призначений на посаду стажера командира 2 взводу 1 роп в/ч 3017 - 11.01.2019	взвод о/с, зброєю та технікою укомплектований на 100 % У взводі 30 в/сл., надстрокової служби – 16 чол, призову І-2018 - 14 чол., зброя АК-74 - 30 од.
2.	Провів заняття з взводом з Тактичної підготовки Тема 2/1"Служба в/нарядів при виконанні СБЗ"	Вивчив основні вимоги керівник документів, щодо екіпірування та порядку несення служби військовими нарядами з охорони цивільного порядку, при підготовці до заняття необхідно якісно готувати матеріальну базу та місце проведення заняття.
3.	Провів тренування о/с взводу з РХБЗ (норматив №4)	Особовий склад взводу добре навчений у виконанні нормативів з РХБЗ, але не знає положення Наказу КНГУ №151 від 14.03.16 (Нормативи з БСП), засоби індивідуального захисту взводу потребують клеймування.
4.	Виконання 1 ВНС з АК -74 у складі взводу	Привів зброю взводу до нормального бою, загальна оцінка взводу "Добре", "5"-10, "4"- 15, "3"-5. При прийомі зброї до КЗЗ необхідно звертати увагу на комплектність пеналів.

Слухач (курсант)

(військове звання) (підпис) (ініціали та прізвище)
 _____ 20__ року

5. Картка обліку військового стажування (практики)

Дата	Час	Назва проведених заходів	Зауваження командира, керівника практики (стажування), які перевіряли якість виконання заходу	Оцінка проведеного заходу	Посада та підпис особи, що перевіряла
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Участь у виконанні завдань бойової служби					
19.01	16.00 - 22.00	Стажування на посаді начальника патруля №2 у Київському РВВС	зауважень немає	відмінно	ЗКЧ в/ч 3030 п/п-к Головченко
20.01	16.00 - 22.00	Стажування на посаді ЧВН у Київському РВВС	не впевнено доповідає обов'язки ЧВН	добре	ЗКЧ в/ч 3030 п/п-к Головченко
Розділ 2. Проведення навчальних занять					
22.01	10.00 - 10.50	Заняття з Фізичної підготовки Тема 1/2 "Рукопашний бій (вивчення дій з використанням гумового кийка)"	зауважень немає	відмінно	КР к-н Вовчок
Розділ 3. Практичні роботи, виконані стажистом (практикантом) (нормативи, вправи стрільб, водіння та інші заходи)					
23.01	09.00 - 15.00	Виконання 1 ВНС з АК -74 у складі взводу	зауважень немає	добре	ЗКЧ в/ч 3030 п/п-к Головченко
Розділ 4. Наряди					
24.01 25.01	18.00 - 09.00	Стажист офіцера контролю розпорядку дня підрозділу	зауважень немає	відмінно	КР к-н Вовчок

Загальний висновок про ступінь та якість відпрацювання програми військового стажування (практики)

Курсант Протас В. В. програму військового стажування виконав повністю, під час походження стажування на посаді командира 2 взводу 1 роп в/ч 3017 зарекомендував себе як дисциплінований, відповідальний, методично-грамотний, з сильними волевими та командирськими якостями військовослужбовець.

Курсант удосконалив свої практичні навички у виконанні обов'язків командира взводу, закріпив набуті знання та вміння в управлінні діями о/с взводу у повсякденній діяльності, під час виконання СБЗ.

Курсант вивчив порядок обліку особового складу у взводі (роти); порядок обліку зберігання та видачі стрілецької зброї у взводі (роти); порядок ведення обліку бойової та спеціальної підготовки у взводі; зміст рішення командира роти на місяць (добу); порядок організації підготовки та несення служби військових нарядів (варт), підведення підсумків несення служби; порядок ведення обліку та зберігання матеріальних засобів у підрозділі.

Курсант провів вісім занять з бойової підготовки, провів дванадцять стройових тренувань, прийняв участь у одному стрілецькому тренуванні та чотирьох тренувань з РХБЗ; прийняв участь у підготовці взводу до несення бойової служби (у теоретичних та практичних заняттях, які проводяться з особовим складом військових нарядів); провів інформування особового складу роти три рази, провів ознайомчі бесіди з особовим складом взводу; виконав обов'язки стажера начальника патруля два рази на оцінку "відмінно", чергового по військовим нарядам два рази на оцінку "добре".

Загальна оцінка роботи курсанта "відмінно".

Керівник стажування (практики) від військової частини:

(посада, військове звання)

(підпис)

(ініціали та прізвище)

_____ 20__ року

Керівник стажування (практики) від Національної академії
Національної гвардії України

(посада, військове звання)

(підпис)

(ініціали та прізвище)

_____ 20__ року

6. Вказівки і зауваження щодо роботи слухача (курсанта), керівника стажування (практики) від підрозділу НГУ (організації, установи) та інших службових осіб

20.01.2019 Перевірів хід проведення стажування, календарний план виконується, щоденник практики ведеться, курсант заступив на службу з ОГП, обов'язки командира взводу та ЧВН доповідає впевнено, індивідуальне завдання виконується.

Заступник начальника командно-штабного факультету
полковник В.В.Антонець

7. Висновок керівника стажування (практики) від військової частини про проходження стажування (практики)

1. Ступінь і якість виконання програми стажування (практики) та індивідуального завдання

Програма військового стажування курсантом виконана.

Зауважень під час проходження стажування від керівника стажування від підрозділу НГУ, осіб, які перевіряли проходження практики не було.

Індивідуальне завдання виконано.

Мета військового стажування досягнута, оцінка "Відмінно"

2. Результати виконання службових обов'язків під час стажування (практики) і оцінка згідно з характеристикою

Курсант під час проходження стажування виконав обов'язки стажера начальника патруля два рази на оцінку "відмінно", чергового по військовим нарядам два рази на оцінку "добре", постійно приймав участь у підготовці взводу до несення бойової служби у теоретичних та практичних заняттях, які проводяться з особовим складом військових нарядів, щоденно підводив підсумки несення служби, особисто прийняв графічне рішення командира взводу на виконання службово-бойового завдання з охорони масового заходу "Ходи хасидів до могили цадика Раббі Нахмана", силами взводу забезпечив виконання завдання на оцінку "Відмінно";

Висновок: курсант Протас В.В. обсяг службового навантаження визначений програмою стажування виконав повністю, особисто до несення служби теоретично та практично підготовлений добре. Оцінка: "Відмінно".

3. Якість проведення занять та інших заходів

Прийняв участь у проведенні занять з бойової підготовки, а саме: Тактична підготовка військ – Тема 11. Заняття 2: «Несення вартової служби чатовими на постах.»; Вогнева підготовка – Тема 4. Заняття 8: «Вогневі тренування та стрільби»; Тактика – Тема 4. Заняття 3: «Механізоване відділення в наступі»; Фізична підготовка – Тема 4. Заняття 2. «Порядок подолання смуги перешкод»; провів дванадцять стройових тренувань, прийняв участь у одному стрілецькому тренуванні та чотирьох тренувань з РХБЗ ; Разом з особовим складом взводу двічі виконував перші початкові вправи навчальних стрільб зі стрілецької зброї (АК-74, ПМ). Результат стрільби взводу – «добре», особистий результат стрільби – «відмінно».

Висновок: курсант Протас В.В. провів навчальні заняття та тренування у відповідності до норм визначених програмою стажування, особисто до навчальних занять готується ретельно, плани занять відпрацьовує якісно теоретично та практично підготовлений добре. Оцінка: "Відмінно".:

4. Уміння організовувати та проводити роботу з особовим складом

Курсант тричі провів інформування особового складу роти щодо подій у Світі, два правових інформування, провів ознайомчі бесіди з 100% особового складу взводу,

Висновок: вимоги керівних документів засвоїв добре, оцінка "Відмінно".

5. Уміння правильно організовувати і проводити експлуатацію та обслуговувати озброєння та військову техніку

Курсант під час прийняття посади командира взводу якісно прийняв зброю та техніку взводу, що вірно оформив актами, щотижнево проводив огляд зброї, результати оглядів проставляв в журналі обліку бойової підготовки взводу з виставленням оцінок технічного стану зброї. Особисто організовував підготовку зброї до її використання, під час стрілецьких тренувань, стрільб. Щоп'ятниці разом з особовим складом взводу проводив обслуговування штатної техніки взводу, розробляв план-завдання для кожної машини, контролював хід виконання робіт. Набув практичного досвіду у організації обслуговування техніки під час паркових днів, організовував контрольний огляд та щоденне технічне обслуговування техніки.

Висновок: Вимоги керівних документів засвоїв добре, оцінка "Відмінно".

6. Якість і зміст оформлення звітних документів стажування (практики)

За результатами військового стажування (практики) курсант своєчасно склав звіт, якісно та повно вів щоденник військового стажування, виконав індивідуальне завдання, своєчасно вів журнал обліку бойової підготовки взводу, якісно відпрацьовував службову документацію взводу та методичні документи навчальних занять.

Висновок: Вимоги керівних документів засвоїв добре, оцінка "Відмінно".

7. Стан військової дисципліни слухача (курсанта) у період стажування (практики) і його робота з наведення статутного порядку в підрозділі

Курсант під час проходження стажування зарекомендував себе як дисциплінований, відповідальний, методично-грамотний, з сильними вольовими та командирськими якостями військовослужбовець, постійно силами взводу та добового наряду підтримував статутні правила взаємовідносин між військовослужбовцями взводу, підтримував злагодженість та згуртованість військового колективу взводу, в повній мірі використовував інструменти дисциплінарного впливу на особовий склад взводу, як заохочення так і стягнення.

Висновок: Вимоги керівних документів засвоїв добре, оцінка "Відмінно".

Загальна оцінка:

За національною шкалою (словами)	Кількість балів (цифра і словами)	За шкалою ECTS
відмінно	90(дев'яносто)	A

Керівник стажування (практики) від військової частини:

(посада, військове звання)

(підпис)

(ініціали та прізвище)

_____ 20__ року

Додаток 4.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командир військової частини 3017

полковник

В.В. Проценко

06.02.2019

М.П.

ЗВІТ**за результатами проходження стажування**

рядовий Протас В.В. курсант 215 навчальної групи курсу №4 командно-штабного факультету Національної академії Національної гвардії України

Курсант Протас В.В. проходив стажування на посаді командира 1 взводу 2 роп в період з 11.01.2019 по 07.02.2019 року.

Під час стажування приймав активну участь в організації та виконанні завдань бойової служби – під керівництвом командира роти набув практику у прийнятті рішення на організацію бойової служби внутрішньої варти №1; здійснював підготовку особового складу до несення служби, службової документації варти, в якості стажера начальника варти ніс службу 2 рази.

Приймав участь у організації та виконанні завдань внутрішньої служби – за вказівкою командира проводив підготовку особового складу добового наряду, у встановлений час проводив інструктивні заняття, перевіряв хід несення служби добовим нарядом роти, що призначався від підлеглого взводу.

Під керівництвом командира взводу приймав участь у розробці плануючих звітних та облікових документів – (копії графіка службового навантаження додаються).

Прийняв участь у проведенні занять з бойової підготовки, а саме:

.....

Тактична підготовка військ – Тема 11. Заняття 2: «Несення вартової служби чатовими на постах.»;

Вогнева підготовка – Тема 4. Заняття 8: «Вогневі тренування та стрільби»;

Тактика – Тема 4. Заняття 3: «Механізоване відділення в наступі»;

Гуманітарна підготовка – Тема 3. Заняття 3. «Правові основи діяльності НГУ»;

Фізична підготовка – Тема 4. Заняття 2. «Порядок подолання смуги перешкод»;

.....

Разом з особовим складом взводу двічі виконував перші початкові вправи навчальних стрільб зі стрілецької зброї (АК-74, ПМ). Результат стрільби взводу – «добре», особистий результат стрільби – «відмінно».

Проводив інформування з особовим складом за темами: «Суспільно-політична обстановка в Державі. Останні новини з зони АТО» та «Відповідальність військовослужбовців за порушення правил несення вартової служби». Провів індивідуальні ознайомчі бесіди з особовим складом взводу.

Провів співбесіду з сержантами взводу щодо впливу сержантів на виховання особового складу відділень. Проводив заняття з гуманітарної підготовки з особовим складом взводу.

Приймав участь у обслуговуванні озброєння взводу згідно з розпорядком дня роти, щоп'ятниці разом з особовим складом взводу проводив обслуговування штатної техніки взводу, розробляв план-завдання для кожної машини, контролював хід виконання робіт. Набув практичного досвіду у організації обслуговування техніки під час паркових днів.

Програму військового стажування виконав у обсязі 100%.

Провів аналіз досвіду виконання завдань бойової служби, навчання і виховання особового складу, експлуатації та утриманні матеріально-технічної бази підрозділу 2 стрілецької роти та прийшов до висновків, що службово-бойова діяльність підрозділу організована та здійснюється у відповідності до вимог керівних документів.

курсант
06.02.2019

В.В. Протас

командир 2 роти оперативного призначення

капітан
06.02.2019

І.В. Самойленко

ПОГОДЖЕНО
Командир 1 батальйону
підполковник
06.02.2019

Д.А.Сьомак